

TORSDAG 28 MAJ. NR 22/2015

Körens pojke blev stor
Sidan 24

Att predika är ursvårt men underbart
Sidan 11

Fostrad av barnen på två språk
Sidan 2

► **DENNA VECKA:** BILAGA TILL VASA SVENSKA FÖRSAMLING

Videomöten kan ge kyrkan nya möjligheter

Låt de förtroendevalda delta i församlingens möten genom Skype.

Det här, samt en rättvisare fördelning av pensionsavgifterna, diskuterar stiftsfullmäktige i dag.

SIDAN 4

Halleluja! Halleluja!

Sidan 16

Bemöt flyktingarna som änglar på besök
Sidan 23

Den pigga fågelskådaren ser de finaste fåglarna
Sidan 7

Ny sajt underlättar för den som vill jobba frivilligt
Sidan 5

LEDARE MAY WIKSTRÖM

Tycka, tänka och respektera

KP DET ÄR märkligt att vi i vår tid har så svårt att bemöta dem som är av annan åsikt än vi samtidigt som den självklara rätten hos varje individ att tänka, tycka och skriva fritt är något de allra flesta försvarar reflexmässigt och med kraft.

Det senare är naturligtvis bra, motsatsen är skrämmande. Men enbart medvetenheten om åsiktsfrihet räcker inte långt utan respekt. Vi har inget problem med dogmen om vår egen rätt att tycka och tänka fritt. Vi har inte heller problem med andras rätt att tycka och tänka. Men vi har stora problem när "de" tycker annorlunda om just samma saker som "vi".

Rätten att ha en egen åsikt har av någon anledning fått en glidning mot rätten att besitta hela sanningen. Och plötsligt har det hela gått väldigt snett. Det enda som kvarstår mot den andra – med falska sanningar och fel åsikter – är fullt krig. Det avslöjas också i nyspråket. Förut blev vi arga eller rentav förbannade i brottningen med andra människor. Numera blir vi provocerade och uttalar detta också snabbt som ett vapen mot en åsiktsmotståndare, enkom för att benämna situationen. Bördan för den otrevliga sinnesrörelse det vållar oss att behöva argumentera med någon som vi anser ha underliga åsikter och övertygelse flyttats över till dem som vågar utmana våra sanningar. Sällan har folk gått omkring och varit så provocerade och kränkta som nu.

Av samma orsak etiketteras också vissa människor som *tydliga* i sina budskap (= tycker som vi) till skillnad från de *otydliga* som fumlade med halvfärdiga eller falska sanningar. Vart tog det enkla "tycker olika" vägen? Vart försvann tanken att man kan brottas med varandras tankar utan maktspråk, för att skiljas åt – antingen med förändrad övertygelse eller inte.

DET SVARTVITA i de här mekanismerna känns värst. Och det är här Karl Ove Knausgårds aktuella cykloptext i Dagens Nyheter sätter fingret på något väldigt viktigt, nämligen oförmågan att hantera det som är ambivalent, icke-svartvitt och i förlängningen: mänskligt. Han lyfter fram ilskan över att exponeras för de delar av verkligheten som inte är som man anser att den bör vara.

Utan insikten om det ambivalenta förvandlas själv- rättfärdiga tyckare till en omänsklig mobb. Det är en sådan som buar ut en ung artist som råkar ha en bra låt men fel nationalitet i Eurovision Song Contest.

I KYRKAN talas det mycket om respekt. Det finns en rad frågor där många tycker olika, inte minst därför att kyrkan själv i tiderna har fostrat sina medlemmar och tjänare att tycka och tänka på ett visst sätt i olika frågor. En del åsikter hade ett bäst före datum som köparen inte visste om. Det är obekvämt, skaver, river och sårar. Vem ska ta ansvar för det? Det finns bara två vägar framåt, krig eller respekt.

Allt – världen, kyrkan, vi – kan bli bättre bara så länge vi fortfarande kan mötas och lyssna på varandra.

"Utan insikten om det ambivalenta förvandlas själv- rättfärdiga tyckare till en omänsklig mobb."

Ett helt liv med barnen

Redan förra hösten bestämde hon sig för att det här blir hennes sista år som arbetstagare. I 45 år har Anne Holländer jobbat för och med barn på båda national- språken inom kyrkans barnverksamhet.

TEXT OCH FOTO: MICHAELA ROSENBACK

– Om vi bara ser barnen på riktigt och tar dem på allvar kan de ge oss så väldigt mycket. De öppnar våra ögon för livets enkelhet och storhet på samma gång.

Ann-Mari (Anne) Holländer har ägnat sitt liv åt barnen. Hon har kämpat för deras rättigheter, varit med och utvecklat material för dagklubbar och sett hur samhällets syn på barn förändrats under årens lopp.

– Det är en enorm skillnad. Tidigare såg man på barn som ett tomt kärll som måste fyllas med kunskap. Visst är lärande viktigt, men nu ser, hör och upplever vi tillsammans med barnen.

Anne Holländer är född och upp- vuxen i Grankulla. Familjen hade ingen kyrklig anknytning utan intresset för religion kom från ett annat, lite oväntat, håll.

– En av mina bästa vänner bodde i huset bredvid vårt och mellan våra hus satt ofta en dam och spelade violin och sjöng sånger med kristet budskap. Om vi stannade och talade med henne berättade hon bibelberättelser, och som jag tyckte om det! När jag började skolan var religion mitt favoritämne.

När Anne Holländer gick ut mellan- skolan drömde hon om att bli folk- skollärare eller barnträdgårdslärare.

– Men eftersom jag varken kunde sjunga eller spela var det omöjligt. På den tiden var det så.

I stället utbildade hon sig till ungdomsledare och jobbade bland annat på Alskat lägergård i Vasa innan hon fick en fast tjänst i Sibbo svenska församling.

– Men jag stannade bara två år i Sibbo. Under den här tiden gifte jag mig med min man som kommer från Norra Savolax. När hans pappa dog en tid efter bröllopet flyttade vi dit för att ta hand om fem- och femtonåringen som han lämnade efter sig.

Flytten blev också Anne Holländers inkörspport till det finska Finland.

– Jag fick lära mig jobbet på nytt på finska. Sångerna, bönerna, mycket var annorlunda.

Hon talar om en skillnad i mentalitet, som för många kanske bara är en stereotyp uppfattning, men som hon upplevde på ort och ställe.

– Den finlandssvenska mentaliteten är positiv och glad. Den finska är mer tungrodd och hierarkisk. Det kanske inte märktes på barnen, men nog på personerna jag jobbade med.

Efter elva år flyttade familjen tillbaka till södra Finland och Anne Holländer fick jobb i Matteus församling i Helsingfors. Sedermera har hon hunnit med ett flertal jobb inom barn- och familjeverksamheten, både i Helsingfors och Björneborg.

– Men även om jag jobbat i Helsingfors i långa tider har jag aldrig bott här. Redan som ung drömde jag om

I 45 ÅR fyller kyrkans dagklubb- verksamhet sjuttio år. Det hela började som en diakonal verksamhet för överbelastade mammor och utvecklades sedan till en av kyrkans stora framgångsverksamheter. Anne Holländer har varit en del av den verksamheten i 45 år. Nu går hon i pension.

KYRKPRESSEN KONTAKTA REDAKTIONEN

Ansvarig chefredaktör
May Wikström
tfn 040 153 0313
may.wikstrom@kyrkpressen.fi

Redaktion i Helsingfors
Sandvikskajen 13
00180 Helsingfors
tfn (09) 612 615 49/
040 831 6545

E-post: redaktionen@kyrkpressen.fi

Redaktion i Österbotten
Norrmalmsgatan 21 A
68600 Jakobstad
tfn 040 831 3599

Redaktörer:
e-post: fornamn.efternamn@kyrkpressen.fi

Christa Mickelsson
tfn 040 831 6788

Michaela Rosenback
tfn 040 831 6322

Johan Sandberg
(Österbotten)
tfn 040 831 3599

Sofia Torvalds
tfn 040 831 6748

Webbredaktör:
webbred@kyrkpressen.fi

Layout: Malin Aho
tfn 040 831 6902

Utgivare:
Fontana Media Ab

Bank:
Danske Bank
IBAN: FI34 8000
13011585 40
BIC: DABAFIHH

Paradbild:
Sofia Torvalds

Tryck:
Botnia Print,
Karleby

KYRKPRESSEN ANNONSINFORMATION

Annonsredaktör:
Erika Rönngård
tfn 040 831 6614,
annons@kyrkpressen.fi

Annonspriser:
Färg 2,05 €/spmm
Svart-vit 1,65 €/spmm
Moms 24% tillkommer

Radannonser:
4,50 €/rad inkl. moms.

Familjeannonser:
1 €/spmm inkl. moms.

Lämnas in din annons utan extra kostnader via annonsverktyget på www.kyrkpressen.fi! För familje- och radannonser per telefon, mejl eller post tillkommer 5 euro i serviceavgift. Kyrkpressen utkommer normalt på torsdagar och inlämning av annonser sker senast torsdag veckan före. Radannonser bör inlämnas senast kl.12.00 på torsdag

veckan före. För mera detaljer se mediekortet www.kyrkpressen.fi

Annonsförsäljning:
fornamn.efternamn@kyrkpressen.fi

Robin Norrbäck,
tfn 044 027 0293,
Jonny Åstrand,
tfn (06) 347 0608,
eller 0500 924 528,
fax (06) 347 1018

Prenumerationer och adressändringar:
tfn 040 831 6614,
prenumeration@kyrkpressen.fi.
Adressändring sker automatiskt via din församling då du gör flyttanmälan. Om du har prenumererat via Kyrkpressen kontaktar du oss.

Prenumerationspriser:
Finland & Norden 65 €
Utlandet 84 €

PROFILEN: ANNE HOLLÄNDER

”Svaren är inte alltid viktiga. Det som betyder något är att man tar frågan på allvar.”

att bo på landet. Naturen är viktig för mig och att få arbeta med händerna.

Tre viktiga ting

Tre händelser har varit extra betydelsefulla för Anne Holländer under hennes långa karriär. Den första var när *Hemmets bönbok* utkom 1990.

– Många föräldrar hade berättat för mig att de ville ge barnen en kristen fostran, men de visst inte hur. Bönboken blev ett väldigt konkret hjälpmedel när man ville sjunga och be med barnen.

Den andra var då tio teser om ett gott liv för barnen spikades upp på kyrkdörrar. Den tredje när kyrkomötet godkände barnkonsekvensanalysen.

– Analysen handlar om ett tanke-sätt snarare än om pengar. Den uppmanar beslutsfattare att alltid fundera på vilka konsekvenser deras beslut får för barn och unga.

För enligt Anne Holländer handlar det om att våga och orka lyssna på barnen och ta dem på allvar.

– Svaren är inte alltid viktiga. Det som betyder något är att man tar frågan på allvar. Som vuxen får man också säga att man inte vet.

Hon minns en gång när en liten pojkes pappa tagit livet av sig och hon, tillsammans med mamman, funderade på hur de skulle tala om saken i dagklubben.

– Vi bestämde oss för att vi skulle berätta att han dött, men inte hur. Men naturligtvis frågade ett av barnen genast ”hur dog han?”. Som vuxen började jag grubbla över vad jag ska säga nu, men ett av de andra barnen sa bara lugnt: ”Hans hjärta stannade.” Och det räckte. Ofta har barn enkla och ärliga svar på svåra frågor.

Hon berömmar också alla de barnledare hon mött under årens lopp.

– Barnledare är ett släkte som är värda mer uppmärksamhet än de får. Det är kanske de som får kämpa mest i församlingen för att få sin röst hörd och de gör ett otroligt värdefullt jobb. Det har varit roligt att kunna stötta också dem.

Närmare barnbarnen

Efter 45 år i branschen packade hon förra veckan undan sina saker på Kyrkans central för det svenska arbetet.

– Det var full rulle ända till slutet och ännu den sista morgonen inleddes med en palaver. Men egentligen har jag förberett mig på det här hela året. Det har varit en lång process där jag kunnat avsluta det ena projektet efter det andra i alla de sammanhang jag varit involverad i.

Pensionär blir hon officiellt den första augusti. Förra veckan såldes huset och nu går flyttlasset till Sjundeå för att komma närmare dottern och barnbarnen.

– Och så ser jag fram emot att ha tid för att pyssla.

ANNE HOLLÄNDER

HAR SEDAN 2000 JOBBAT SOM SAKKUNNIG INOM BARN OCH FAMILJ VID KCSA. GÅR I PENSION DEN FÖRSTA AUGUSTI.

FAVORITRÄTT ÄR PASTA I ALLA DESS FORMER.

DRÖMRESAN GÅR TILL USA.

Åsikterna kring nattvardsvin till barn går isär på Åland

NATTVARD. På Åland går åsikterna om huruvida barn ska serveras nattvardsvin eller inte isär. Ålandstidningen har tagit emot upprörda läsarreaktioner, men kyrkoherden i Jomala församling, **Kent Danielsson**, tycker att nattvardsbordet ska vara öppet för alla.

I en intervju för Ålandstidningen påminner Danielsson om att alla som är

ENLIGT KYRKOLAGEN är det okej att döpta barn deltar i nattvarden.

FOTO: ARKIVBILD/ANDREAS ANDERSSON

döpta är fullvärdiga medlemmar av kyrkan.

– Barnen har lika stor förmåga att förstå vad nattvarden handlar om som vuxna. Om barnen är med i mässan är det en själv-

klarhet att dela ut nattvarden till dem, så de också får ta del av det här mysteriet, säger Danielsson.

Enligt kyrkolagen är ett döpt barn som undervisats om nattvardens betydelse berättigat att delta i nattvarden tillsammans med sina föräldrar eller någon annan konfirmerad medlem som svarar för barnets kristna fostran.

Om problematiken bottenar i att vinet innehåller alkohol säger Kent Danielsson att det handlar om mikroskopiskt små mängder efter att brödbiten doppats i vinet.

– Det här har inte med alkohol att göra. Det har att göra med att man haft en sträng syn på församlingen, och att församlingen inte varit värdig att ta emot

nattvarden.

Han säger ändå i samma intervju att vinet inte måste innehålla alkohol och att det går lika bra med alkoholfritt.

– Då frågan nu aktualiseras är det klart att jag tar upp den i kyrkorådet och föreslår att vi vid familjemässornas nattvardsgång använder alkoholfritt vin.

• MICHAELA ROSENBACK

SJÄLV ANVÄNDER John Åsvik inte Skype. Men han föreslår ändå att närvaro via videolänk ska vara möjligt i församlingens förtroendeorgan. FOTO: JOHAN SANDBERG/ARKIV

Vill ha möten via videolänk

STIFTSFULLMÄKTIGE. Sitt i din studielya på studieorten och delta i församlingens möte i din hemförsamling via Skype. Det är inte möjligt i dag. Men det vill John Åsvik i Vasa ändra på.

TEXT: JOHAN SANDBERG

John Åsvik står bakom det initiativ som Vasa svenska församling lämnat in till stiftsfullmäktige. Initiativet strävar till en ändring av kyrkolagen så att förtroendevalda ska kunna räknas som närvarande när de deltar i möten via nätet.

– Själv använder jag inte Skype, så jag har inte gjort initiativet med tanke på mig själv, säger John Åsvik. Jag har gjort det främst med tanke på församlingarnas ungdomar.

Åsvik tecknar upp ett scenario där en ung medlem engagerar sig i sin hemförsamling och blir invald i församlingens råd. I tjuugoårsåldern försvinner han eller hon till studieorten och deltar inte längre i rådets möten. Intervallen mellan församlingens valen gör att försam-

lingens råd bytts ut när den återvänder, efter tidigast fem år.

– Under den tiden har ungdomarna hunnit fjärma sig från sin hemförsamling. För församlingen skulle det också vara viktigt att ta vara på ungdomarnas intresse att engagera sig, säger han.

I det senaste församlingens råd i Vasa svenska församling fanns två exempel. Det var ungdomar som valdes in i rådet och började studera på annan ort innan fyraårsperioden var slut. De kunde inte längre delta i mötena.

– Det är ingen fel på att kalla in suppleanterna, men det är synd att ungdomar som vill göra en insats för sin hemförsamling inte ska kunna göra det.

Ifall de kunde delta i möten genom videolänkar räknar Åsvik med att det också skulle vara lättare att rekrytera ungdomar som kandidater till församlingens valet.

– Med nuvarande teknik är det inget problem att delta i möten trots att man själv fysiskt är på en annan ort.

Lagändring krävs

Men för att göra det möjligt krävs en ändring av kyrkolagen. I dag kräver lagen att man ska vara på plats fysiskt för att räknas som närvarande.

– För att få en ändring till stånd måste frågan upp i kyrkomötet. Och dit kan nu stiftsfullmäktige föra den.

Åsvik inser att det är en stor principiell fråga. Inte bara för kyrkan utan också för andra politiska organ. Därför kan han inte förutspå utgången.

– Frågan kan ha långtgående följder. Därför är det viktigt att grundligt reda ut både för- och nackdelar, säger han. Vi får se vart initiativet leder. Om kyrkomötet tar ställning emot så får man finna sig i deras beslut.

Han räknar heller inte med att frågan kan avgöras och genomföras snabbt.

– Jag hoppas på en lagändringen innan nästa församlingens val om tre år.

Det enda faran John Åsvik kan komma på med det nya förslaget är att det sitter en obehörig person i samma rum som den som deltar i mötet via en videolänk.

– Församlingens möten är slutna och ingen utomstående får finnas i samma rum. Men jag ser det inte som något stort problem. Det borde gå att finna en lösning på. Kyrkofullmäktiges möten är däremot offentliga.

Gäller fler än ungdomar

Församlingens råd i Vasa har behandlat Åsviks initiativ och är med på noterna.

– Ingen i rådet hade något att invända. För unga personer skulle det här vara oerhört viktigt.

Men att närvara genom videolänk skulle också underlätta för andra frånvarande förtroendevalda.

– Det finns ju inga begränsningar var man befinner sig. Det hade varit fint om den som är medlem i församlingens missionsdirektion och är på missionspraktik i Thailand kunde delta i direktionens möte över nätet.

”För unga personer skulle det här vara oerhört viktigt.”

STIFTSFULLMÄKTIGE PENSIONSavgifter

Kronoby vill ha ny grund för fördelningen

Gemensamma kyrkorådet i Kronoby vill ha en rättvisare fördelning av kyrkans pensionsavgifter.

Kyrkorådet anser att det nuvarande systemet, där

pensionsavgifterna bygger på kyrkoskatten, behandlar medlemmar ojämlikt och vill ha en ändring till stånd.

Det nuvarande systemet gör att församlingsmedlemmar som betalar en högre kyrkoskatteprocent, det vill säga de fattigare församlingarna, betalar en förhållandevis större andel

av pensionsavgifterna än vad medlemmarna i de rikare församlingarna gör. Från och med 2016 betalar församlingarna 4,1 procent av inkomsten från kyrkoskatten till kyrkans pensionsfond.

– Medlemmar i församlingarna med en skatteinkomstsats på två procent

betalar nu dubbelt mer i pensionsavgifter än församlingarna vars inkomstsats är en procent, säger ekonomieförstaplan Kari Harju i Kronoby kyrkliga samfundet.

Gemensamma kyrkorådet föreslår därför att stiftsfullmäktige tar initiativ till kyrkomötet om att tillägga orden *den kalkylerade*

de före ordet kyrkoskatten i kyrkolagens 22:a kapitel och 8:e paragraf.

Den kalkylerade kyrkoskatten avser att kyrkoskatteintäkterna delas med församlingens inkomstsattesats. Enligt förslaget ska kyrkostyrelsen räkna ut en avgiftsprocent så att pensionsavgif-

tens sammanlagda inkomster blir oförändrade.

– I praktiken betyder det att medlemmar betalar samma andel av pensionsavgiften, säger Harju. Samtidigt skulle förändringen utjämna skillnaderna i kyrkoskatteintäkterna församlingarna emellan.

JOHAN SANDBERG

Hans Boije vald till direktor för skola i Sverige

UTNÄMNING. I höst leder Hans Boije kristliga skolor både i Finland och grannlandet Sverige. Folkhögskolan Kedu i Nykarleby får klara sig med en halv rektor under året som kommer.

TEXT: MAY WIKSTRÖM
OCH JOHAN SANDBERG

Hans Boije axlar i höst ett delat ledningsansvar som direktor på Johannelunds teologiska högskola i Uppsala tillsammans med Kjell O Lejon, professor i religionsvetenskap vid Linköpings universitet. Lejon har utsetts till ny rektor.

Eftersom det tillsvidare inte handlar om en heltidstjänst i Uppsala kommer Boije att fortsätta på deltid vid Kedu i Nykarleby, där han nu är rektor. Skolan i Nykarleby är inne i strategiskt viktiga utvecklingsprocesser, som Boije fortsättningsvis kommer att ansvara för.

– Det kommande året får jag pröva på hur det fungerar, säger Hans Boije.

Han kommer att vara tjänstledig på halvtid under ett år. Prorektor Susann Friman sköter de löpande rektorsuppgifterna på skolan medan Boije fokuserar på riktlinjerna och förhandlingarna med ministeriet.

– Staten ställer nya krav

på de små utbildningsenheterna. Det är bara vi som kan utbilda barnledare för kyrkans behov på svenska i Finland. Därför är det viktigt att barnledarutbildningen bevaras på skolan i Nykarleby, säger direktionsordförande Bo-Göran Åstrand.

Enligt Åstrand kom Boijes nya tjänst plötsligt. Skolans arbetsutskott som kan bevilja tjänstledighet har ännu inte behandlat ar-rangemanget.

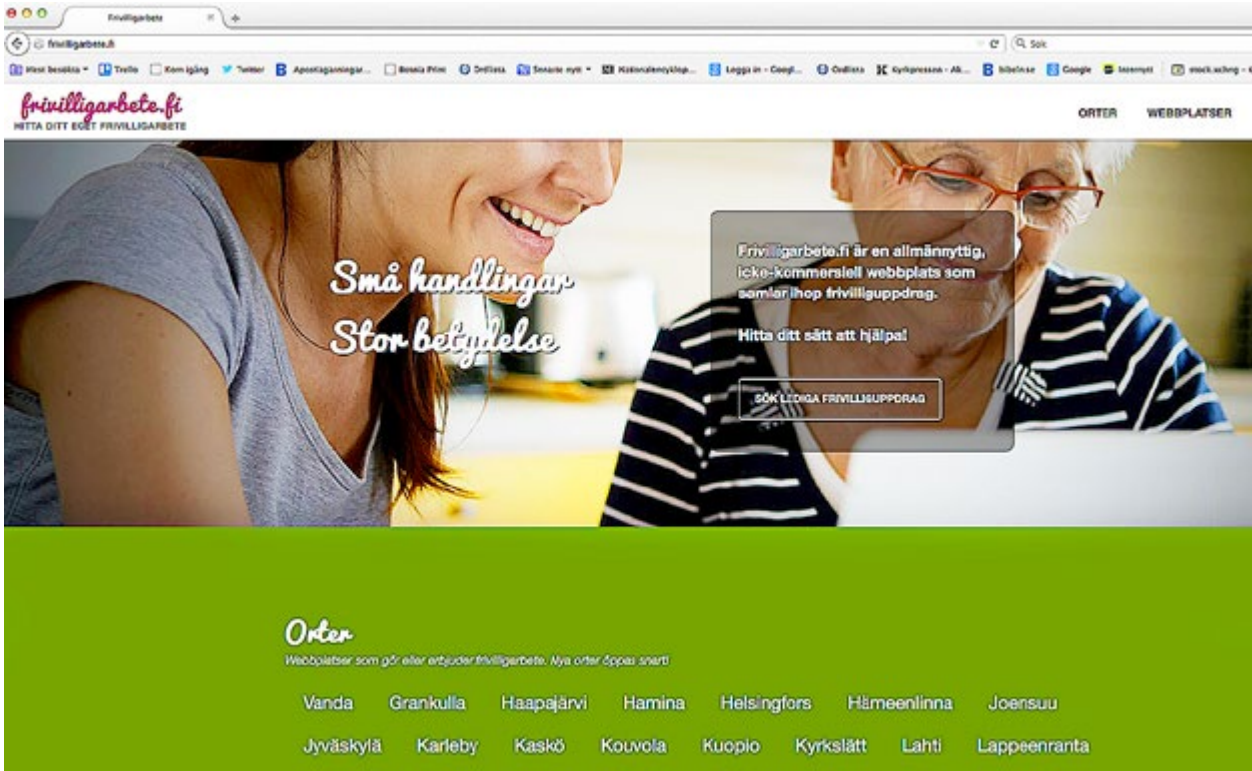
Boije är diplomingenjör och teologie magister. Han är prästvigd i Borgå stift, men har också en lång karriär inom mediebranschen bakom sig. Han är också styrelseordförande för Fontana Media, som ger ut Kyrkpressen.

Han kommer fortsättningsvis att bo kvar i Finland.

Johannelunds teologiska högskola i Uppsala är en fristående högskola och bibelskola som ägs av väckelserörelsen Evangeliska Fosterlandsstiftelsen, som har många gemensamma drag med Kyrkans Ungdom i Finland. Högskolan utbildar präster och pastorer.

DEN TEOLOGISKA utbildningen vid Johanneslunds högskola i Uppsala kan ge behörighet både i Svenska kyrkan och väckelserörelsen EFS.

BEHOV MÖTER tjänstvillighet på webbsidan frivilligarbete.fi.

Hjälpare möter behov på ny sajt

VOLONTÄRJÖBB. Många vill arbeta frivilligt men har svårt att veta var hjälpen behövs. Det ska sajten frivilligarbete.fi råda bot på.

TEXT: MICHAELA ROSENBACK

Sajten frivilligarbete.fi ska göra det lättare för hugade frivilliga att anmäla sitt intresse för att delta i olika evenemang och hjälpuppdrag. Bland annat församlingar, som är en viktig aktör inom frivilligarbete, är varmt välkomna att använda sajten.

– Frivilligarbete är en ganska allmän term och det görs många sökningar på det ordet på internet. Frivilligarbete.fi gör det lättare att hitta rätt eftersom sajten samlar olika uppdrag på samma ställe. Vi riktar oss både till dem som behöver hjälp och dem som vill erbjuda hjälp, säger Ilkka Kalmanlehto vid Kirk-

kopalvelut som ansvarar för webbsidan.

Sajten är tvåspråkig (på finska vapaaehtoistyö.fi) och är man intresserad av att hjälpa till kan man gå in på webbplatsen, söka efter frivilliguppdrag på sin egen ort och anmäla sitt intresse.

– Det lönar sig att söka efter intressanta uppdrag och sedan modigt höra av sig. Volontärbete är frivilligt och ingen ska behöva vara rädd för att man måste vara med i fortsättningen bara för att man provar på en gång, säger Kalmanlehto.

Det ställs inte heller några särskilda krav på den som söker.

– Frivilliga är helt vanliga människor och vanliga kunskaper räcker till, säger Kalmanlehto.

Positivt gensvar

Sajten lanserades i slutet av mars och även om den bara är knappt två månader gammal finns det redan omkring trettio registrerade orter.

– Att starta upp en ny tjänst tar alltid sin tid. Vi uppskat-

tar att vi hösten 2015 har nått en sådan nivå att vi kan tala om en heltäckande service, säger Kalmanlehto.

Gensvaret har ändå varit positivt.

– Även om tjänsten bara är i sin linda har respon-sen varit uppmuntrande. När hösten sedan kommer ser vi fram emot att få uppbyg-gande kritik kring hur saj-ten kunde utvecklas.

Hjälpa utan krav

Att arbeta på frivillig basis handlar om att hjälpa en annan människa utan att begära någonting tillbaka och utan att till exempel släktband eller andra motiv finns

i bakgrunden.

– För vissa är volontärbete ett meningsfullt tillägg i vardagen, för en del ett tidsfördriv. Andra ser det som ett sätt att bota ensamhet eller att påverka. För många är det en kallelse att hjälpa de svagare i samhället, säger Kalmanlehto.

Han hoppas och tror att frivilligarbete kan vara vägen framåt på många håll i samhället.

– I det nuvarande utmanande ekonomiska läget kan ett välorganiserat volontärbete vara en lösning som gör det möjligt för oss att behålla vissa av de tjänster och förmåner vi har i dag.

FRIVILLIGARBETE INOM FÖRSAMLINGEN

• **Frivilligarbete** är verksamhet som strävar efter att hjälpa enskilda människor eller samfund. För frivilligarbete betalas ingen ersättning i pengar.

• **Vid sidan** av professionell hjälp har församlingarna många olika former av verksamhet som bygger på frivilliga insatser: söndagsskola, ungdomsarbete, skriftskola, telefonjour, stödpersoner och insamlingen Gemensamt Ansvar, för att nämna några.

VANDA FÖRSAMLINGSVALET

Besvär föll på eget grepp

Högsta förvaltningsdomstolen behandlar inte besväret över lagligheten i församlingsvalet i Vanda svenska församling. Orsaken är att besväret inte gjorts inom utsatt tid.

Valmansföreningen Vi i

Vanda besvärade sig efter valet i november till Högsta förvaltningsdomstolen. Valmansföreningen såg flera brister i valproceduren. Det handlade om oklarheter om valförrättarna i förhandsröstningen och centralvalnämndens svar på gruppens begäran om utredning av valet. Problemet med besväret

är att det lämnades in den 16 december. Då besvärstiden gick ut den 15 december var det en dag för sent. Därför prövar domstolen inte besväret.

Vi i Vanda segrade i valet i församlingen. Gruppen fick sju av tolv platser i församlingsrådet.

BARN SJUNDEÅ

Färre vill gå i klubb

Intresset för församlingarnas dagklubbbar i Sjundeå är mindre än tidigare och därför ordnas bara en grupp till hösten.

– Förr hade vi alltid två grupper. Nu har

vi nio anmälda barn till höstens klubbar, vilket räcker till en grupp, säger barnledare Siv Turunen till tidningen Västra Nyland.

Hon tror att orsaken till det dämpade intresset är vår tids arbetsbörda.

– Det finns så att

säga inga ”lediga” barn längre. Föräldrarna i de flesta familjer jobbar, och det är svårt att få jobbet att gå ihop med en dagklubb.

Det finns ännu ett litet hopp om en till grupp, anmälningstiden har förlängts till slutet av maj.

EMMES RETREAT har blivit en livsstil för Ulla-Beth Mäki-Jussila och Henrik Wiik.

Hittade plats där själen får ro

RETREAT. Det blev kärlek vid första ögonkastet när de såg udden på Salmenharju i Emmes. Det var här deras visioner skulle förverkligas.

TEXT OCH FOTO: **SIW HÖGNÄS**

Här på åsen bland ståtliga tallar, vitmossor, blåbärs- och lingonris och det spegelblanka träsket möts besökare av en lugn och fridfull atmosfär. Här i den storslagna naturen får själen ro och harmoni.

När ägarna **Ulla-Beth Mäki-Jussila** och **Henrik Wiik** träffades 2008 var de båda inne i ett livsskede där de sökte förändringar. Båda ville börja med något nytt. Ulla-Beth Mäki-Jussila arbetade då på Norrvalla Rehabilitering och studerade samtidigt till arbetshandledare och senare till familjeterapeut. Henrik Wiik som är byggnadsingenjör har haft eget byggföretag sedan 1985. Han hade en dröm om att kunna göra något annat, förnya sig.

- När jag träffade Ulla-Beth märkte jag snabbt att vi hade samma värderingar och tänkte på samma sätt, säger Henrik Wiik.

I sitt arbete kunde Ulla-Beth Mäki-Jussila se hur folk njöt av att vistas i skogen och hur gott lugnet och friden i naturen gjorde. Hennes dröm om att hitta ett ställe där människor kunde slappna av tilltalade Henrik Wiik.

I två års tid åkte de runt från Bergö till Kalajoki och inåt landet för att hitta sin drömplats. Föga anade de att de skulle hitta den på hemorten Nedervertil. Salmenharju i Emmes var sedan tidigare bekant för Henrik Wiik. När de såg den vackra platsen vid Emmes sjön, eller träsket som det heter i Nedervertil, visste de direkt att de hittat rätt. De kände ägaren till strandtomten och sedan började planerna på ett rekreativcenter förverkligas.

"Här berusar vi oss av naturen!"
Ulla-Beth Mäki-Jussila

STUGORNA HAR fått plats uppe i träden. De värms upp med ved och gas.

Upp i träden

Men hur skulle de bygga så att naturen inte kom till skada? Det var inte byggnadsingenjören som hade lösningen utan Ulla-Beth Mäki-Jussila.

- Vi bygger upp i träden, sade hon. Så blev det. Efter att ha byggt huvudbyggnaden och bastun byggdes fyra övernattningsstugor upp i träden. Henrik Wiik planerade, ritade och byggde. Han hade tre kriterier för husen. De skulle vara varma, ha bra sängar och ha naturen runt omkring sig. Små stigar förbinder de olika husen. Man vill inte trampa upp onödiga stigar så att naturen förstörs.

Tack vare solenergi är de självförsörjande när det gäller el. Husen värms upp med ved och gas. Nytt för i vår är att de dragit vattenledningar under träsket. När de lät borra efter vatten visade det sig att vattnet inte gick att använda.

Ulla-Beth Mäki-Jussila och Henrik Wiik visste inte exakt vilken verksamhet de skulle ha när de startade Emmes retreat. De provar sig fram ännu. Grundidén var att erbjuda en lugn plats dit folk kan dra sig tillbaka, där de kan

leva i nuet utan krav och släppa arbetsstressen. En plats för avslappning och meditation. Därför tar man emot bara mindre grupper.

Här finns ingen radio eller tv, inget kylskåp som surrar. Bara tystnad. Det är viktigt att människan i dagens stressade värld tar sig tid att stanna upp, slå sig till ro om så bara för korta stunder, säger Henrik Wiik.

Emmes retreat är inget festställe, säger Ulla-Beth Mäki-Jussila.

- Det är inget öl- eller spritdrickande efter bastun. Här berusar vi oss av naturen!

Hon ger kurser i bland annat avslappning och han i yoga. En vacker paviljong med hänförande utsikt har byggts för dessa ändamål.

Alla välkomna

Men man behöver inte delta i kurser eller tysta retreat för att komma till Emmes. Hit kan vem som helst komma, bada bastu, cykla, vandra i skogen, paddla. Emmes retreat riktar sig inte till någon speciell målgrupp men Ulla-Beth Mäki-Jussila och Henrik Wiik hoppas också på besökare från storstä-

der och utlandet. De har haft besök från bland annat Indien och Italien. Företagare, föreningar, församlingsgrupper har sina rekreativsdagar här.

- Alla är välkomna oberoende av trosuppfattning och religion, säger Ulla-Beth Mäki-Jussila.

Visst har det funnits tvivel ibland, till exempel hur de skulle ro i land projektet ekonomiskt. Men i dag när Emmes retreat är så gott som färdigt byggt kommer tvivlet allt mer sällan.

- Vi upplever att det ska gå, att verksamheten hittar sin väg, men det tar sin tid. Det här är vår livsstil. Vi blir inte rika på pengar utan på upplevelser, säger de, som båda tror att de aldrig går i pension.

Ulla-Beth Mäki-Jussila sade upp sitt vikariat på familjerådgivningen i Jakobstad i höstas för att arbeta heltid på Emmes retreat.

Även denna regniga dag är Emmes retreat till sin fördel. Den skirande grönskan, det spegelblanka vattnet och blåbärsriset som blommar bland vitmossor får en att stanna upp. Här stannar tiden.

Fågelglädje vid domkyrkan

FÅGLAR. På söndagsmorgonen, då staden sover, är fåglarna som mest aktiva. Då bjuder församlingen på fågel-skådning och gudstjänst vid Helsingfors domkyrka.

TEXT: SOFIA TORVALDS

Söndagen den 31 maj klockan sex på morgonen står **Hannu Varkki**, präst vid Helsingin tuomiokirkkoseurakunta, uppe vid domkyrkan utrustad med kikare, teleskop och varma kläder.

– Från domkyrkan öppnar sig en fin vy söderut, över Senatstorget, mot havet. Med god tur kan man få syn på sjöfåglar och vadare som är på väg till Sibirien.

Idén att inleda med någ-

ra timmar fågelskådning och avsluta med en gudstjänst med fågeltema fick han under våren då han kom att tänka på att det inte är så många som anar vilket rikt fågelliv det finns också i centrum av Helsingfors.

– Jag har under åren gjort många intressanta observationer i närheten av domkyrkan.

Han välkomnar alla fågelintresserade – om man inte har egen kikare kan man få låna en, huvudsaken är att man klär sig tillräckligt varmt.

Som att se en vän

Varkki spanar efter två sorters fåglar: flyttfåglar som flyger över staden för att sedan landa någon annanstans, och fåglar som bygger bo någonstans i närheten.

– Bobyggarna är främst måsar, men det finns ju många olika måsararter att upptäcka. Dessutom finns

där tornsvalor, tamduvor och stenskvättor. Och om vi lyssnar åt det hållet som vetter mot ortodoxa kyrkan kan vi höra många fler.

Vad är det då som fått Hannu Varkki att bli så intresserad av fåglar?

– Fåglarna är fria varelser, jag fascinerar av den friheten.

Han berättar att forskningen visar att fågelskådarnas hjärnor reagerar på fåglar på samma sätt som våra hjärnor reagerar då vi känner igen ett ansikte, en människa som är emotionellt viktig för oss.

– Det har jag själv upplevt. När jag ser en fågel känns det som att återse en god vän.

Han tycker också att fågelskådning är ett fint sätt att betrakta världen på, och upptäcka hur komplicerad och fin den är.

– Dessutom är fågelskådning en hobby som är full av överraskningar. Man vet aldrig vad man kan få syn

på när man beger sig iväg.

Aktivast på morgonen

Att lyssna på fågelläten och spana efter fåglar kan också vara en övning i att leva i nuet.

– För mig är det dessutom andlig verksamhet, jag känner Guds närvaro i nuet, förundrar mig över hans skapelse. Jag känner av någon sorts nåd. Jag kan inte kontrollera verkligheten, men jag kan öppna mig för den.

Men varför ska det ske tidigt på morgonen? undrar den kvällspigga och morgontrötta.

– Man kan naturligtvis spana efter fåglar vid alla tider på dygnet, till och med på natten. Det finns fåglar som är aktivast nattetid och många sjunger enbart på natten. Men de flesta fåglar är aktivast på morgonen, då rör de på sig mest och sjunger mest. Stämningen är så fin tidigt på morgonen, och ofta är det ganska vindstilla.

Fågelskådning vid Helsingfors domkyrkas övre avsats kl. 6–10 söndagen den 31 maj. Guider är prästen och fågelskådaren Hannu Varkki och Juha Lindy från fågelföreningen Tringa. Den som vill avsluta förmiddagen med mässa i domkyrkan kl. 10. Gudstjänsten har fågeltema och fågelsång hörs i orgelmusiken – dessutom märks temat i valet av psalmer.

HANNU VARKKI är församlingspastor i Helsingfors och ivrig fågelskådare. FOTO: SOFIA JATTU

PÅ TVÄREN MICHAELA ROSENBACK

Ett levande hjärta i en tid av misär

Tusentals döda på Medelhavet. Syriska flyktingar som hals över huvud ger

sig av från sina hem och lever i ständig skräck. Nigerianska flickor som kidnappas och våldtas. Vem

kan ens förstå dessa grymheter? Vem orkar fundera på att bakom varje siffra finns människoliv. Otaliga familjer som sörjer, en plats kring ett middagsbord som står tom.

Att byta kanal på tv:n och tänka på något annat är en skyddsmekanism

som hjälper oss att sova relativt gott om natten. Men det farliga ligger i att bli allt för bekväm. För i takt med att våra hemkvalar i soffan blir allt fler växer också likgiltigheten. Den äter upp oss inifrån och får oss att tänka tankar som "det är inte vårt problem så

länge det inte rör vårt land och våra finländska medmänniskor". Det är lätt att säga att vi måste satsa på de egna innan vi kan hjälpa andra. Men det stämmer inte. För det finns inget "vi" och "de" längre. Våra problem är kollektiva. Att vika undan med blicken och

VÅGA FRÅGA

Våga ta kontakt

ANN-SOFI STORBACKA är sjukhuspräst och svarar på läsarfrågor om tro och liv.

En gammal vän har drabbats av stor sorg. Vi har inte träffats på ett tag, men jag skulle gärna besöka henne och hjälpa till på något sätt. Men samtidigt oroar jag mig för att jag tränger mig på. Hur vill människor i sorg egentligen bli bemötta?

TROTS ATT det finns hyllmetervis med böcker som försöker ge svar på din fråga finns det ett mycket enklare och säkrare sätt att få svar: Ta kontakt med din vän och ställ henne din fråga direkt. Våga fråga inte bara Kyrkpressen utan din sörjande vän, till exempel på följande sätt: "Du har funnits i mina tankar. Jag vill inte tränga mig på, men jag skulle gärna träffa dig. Vad kan jag göra för dig?"

Det jag nyss gjorde var att omformulera din fråga så att den kunde ställas direkt till din vän. Ta det bara som ett förslag, du behöver uttrycka dig på ett sådant sätt som är naturligt för dig. Ta alltså modigt kontakt och ställ frågan direkt: "Hur vill du bli bemött?"

I allmänhet har man stor nytta av att i umgänget med andra fundera över hur man själv skulle vilja bli bemött. Fantasien och empatin räcker inte alltid till när det handlar om stora sorger. Den som har en god förmåga till empati hamnar lätt in i en återvändsgränd när det handlar om att föreställa sig hur det skulle kännas att mista någon riktigt nära. Empatin behöver i det här fallet kompletteras med sunt förnuft. Förnuftet representeras av följande tankegång: Jag kan inte föreställa mig hur det kändes om jag var i samma situation som du, men i varje fall vill jag bli bemött med respekt.

MÄNNISKOR SOM har drabbats av en stor sorg har mycket gemnsamt. Ändå är varje sörjande en individ, som tacklar det som har hänt utgående från sina personliga upplevelser och med de resurser som finns att tillgå. Jag tror att det bästa rådet till omvärlden är att våga se den unika människan, att förmedla budskapet att "jag ser dig och är beredd att lyssna till dig och reagera på det du säger med respekt".

Du har antagligen hört exempel på sådant som sörjande har upplevt som sårande. Ofta handlar det om människor som inte har kunnat lyssna, som har varit uppfyllda av sina egna tankar. "Jag vet hur du känner dig" är ett exempel på en fras som inte hjälper. Den är dessutom inte ens sann. Det är möjligt att gömma sig bakom gamla talesätt och på så sätt förmedla känslan av att jag inte klarar av dig och din sorg.

Människor som sörjer tycker i allmänhet att det är svårt att hålla kontakten till vännerna. En del vännerna kanske till och med låter bli att hålla kontakt eftersom de tror att sörjande vill lämnas i fred. Jag uppfattar inte att du tänker så, jag läser att du vill nå fram till din vän. Jag hoppas ändå att du tar kontakt och ger din vän en möjlighet att välja hur hon svarar dig. Den som tacklar en stor sorg har ofta ett behov av sociala kontakter och av bearbetande samtal med vännerna, men har inte alltid krafter att själv ta initiativ. Därför uppmuntrar jag dig till att ta det första steget. Lycka till!

Fråga KP:s expertpanel

I KP:s frågespalt besvaras frågor om tro och andlighet av präster i den lutherska kyrkan. Frågor om relationer, hälsa, familj och fostran besvaras av sjukskötare och kyrkans familjerådgivare. Redaktionen behöver ditt namn och dina kontaktuppgifter, men du får gärna ställa din fråga anonymt i tidningen. Redaktionen väljer och redigerar frågorna. Adressen är redaktionen@kyrkpressen.fi eller Kyrkpressen, Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors. Märk kuvertet "FRÅGA". Panelen besvarar frågor endast i tidningen.

skjuta över ansvaret på någon annan är feigt.

Patricia Tudor-Sandahl skriver i sin bok *Längtan visar vägen*: "Att mitt i eländet behålla ett levande hjärta är en stor utmaning." Jag håller med henne. Men ett stort hjärta hos en liten person kan rädda liv. Där-

för måste vi våga säga ifrån och inte acceptera en retorik och politik som prioriterar pengar framför människor. Att välkomna enbart "nyttiga flyktingar" känns i min värld absurt. Så länge vi har råd att värma våra gator har vi också råd att dela med oss av vårt överflöd.

PREDIKAN. Predikan har fått ett dåligt rykte. Kanske är den för mångordig, kanske för undervisande, kanske för auktoritativ, för traditionell, för stel och oärlig? Samtidigt kan en bra predikan förvandla både lyssnaren och predikanten.

Tala så att Gud är här

TEXT: SOFIA TORVALDS

ILLUSTRATION: MALIN AHO

Tänk om kyrkan skulle våga ett predikofritt år? skrev **Katarina Gäddnäs** i en kolumn i Kyrkpressen för ett tag sedan.

Hon skrev om sin ordtrötthet, och jag – och säkert många med mig – kände igen mig.

Vår logik ser ut ungefär så här: jag har hört så många predikningar som inte berört mig alls, alltså borde vi testa om en gudstjänst fungerar också utan predikan.

För att svara på frågan om en predikofri gudstjänst är möjlig måste man kanske först fråga sig vad en predikan ska vara bra för. Vad händer då vi hör en predikan där allt faller på sin plats?

– Den ska på något sätt försätta mig i möte med Gud. Det är väldigt abstrakt sagt, och en predikan som gör det kan se väldigt olika ut. Men den ska framställa Gud som någon jag vill möta. Jag ska få vara den jag är och samtidigt få nya tankar, säger **Bernice Sundkvist**, professor i praktisk teologi vid Åbo Akademi.

Siv Lundström, som doktorerat på den svenska prästen, biskopen och poeten **Nils Bolanders** (1902–1959) predikningar, menar att en bra predikan får henne att ställa sig själv frågan: hur gäller det här mig?

– Den handlar om något som berör mig på ett existentiellt plan. Något som angår mig och som ger mig orsak att fundera vidare kring det som sagts i predikan, säger hon.

Bolander var en riktig publikmagnet, när han predikade fick man plocka in

extra stolar för att alla skulle få rum i kyrkan. Han kunde locka 3 000 personer till kyrkan en helt vanlig söndag.

– Jag blev fascinerad av hans poetiska språk. Han var också duktig på att ta fasta på det som hände i samhället och knyta an till det på ett existentiellt plan. En orsak till att han drog fulla hus var ju också att han predikade under kriget. Det fanns en andlig nöd och folk var kanske mer mottagliga för det kristna budskapet, säger Lundström.

Både Lundström och Sundkvist är ense om att en bra predikan kräver mycket. Ibland känns det som om den krävde hopplöst mycket!

– Man borde vara insatt i den text man ska tala om, känna till åhörarna, känna sig själv, räknar **Bernice Sundkvist** upp.

De som predikar ute i församlingarna får inte heller särskilt mycket feedback, och sällan feedback som hjälper dem att utvecklas.

– Vad är det man ger respons på när man säger något om en predikan? Man säger kanske: tack för en bra predikan, men när predikanten frågar vad det var som vad bra får hon eller han inget svar.

Förändring enda vägen

Anna Stenund, forskare och stiftsadjunkt för gudstjänstutveckling på Härnösands stift, började forska i predikan efter att hon själv drabbats av en predikokris.

– Jag hörde hur jag talade i klichéer, jag var så less på mina egna berättelser och citat.

Hon har intervjuat elva präster i Svenska kyrkan som på olika sätt gjort en resa såväl genom livet som sin egen

predikokunst. De präster hon intervjuat berättar om hur de gått från en mer undervisande, dogmatisk och traditionell predikan, som varit helt beroende av prästen själv och hans eller hennes studier i teologisk litteratur, mot en predikan som är mer av en relation.

– Många har gått över till att inte alls använda skrivet manus, utan i stället svara mot det som händer i stunden. Det betyder inte att predikan är helt spontan innehållsligt, men att den formas i stunden, som ett samtal.

Prästerna berättar också att predikningarna blivit mindre av en enmansgrej och numera handlar mer om att lyssna in också andras erfarenheter, till exempel genom gudstjänstgrupper.

– En tredje sak är att de lämnat den undervisande predikningar, och i stället försöker lyfta fram sådant som har med livet och tron att göra. Målet är att få i gång tankeprocesser snarare än att leverera ny kunskap.

Att predika utan manus och använda sig av gudstjänstgrupper låter tidskrävande. Kanske för tidskrävande för

”Jag hörde hur jag talade i klichéer, jag var så less på mina egna berättelser och citat.”

Anna Stenund

en präst som ska predika varje söndag?

– Ja, jag tror att präster generellt skulle ha den invändningen. Att släppa ifrån sig kontroll och tolkningsföreträde tar tid, kräver mer tid, liksom att predika utan manus. Man är trygg där man står där med sitt manus, mindre sårbar, säger Stenund.

– Men samtidigt säger de präster jag talat med att de inte ser någon annan väg. För dem jag pratat med är det den enda vägen om kyrkan ska överleva.

Vi vill inte ha sanningar

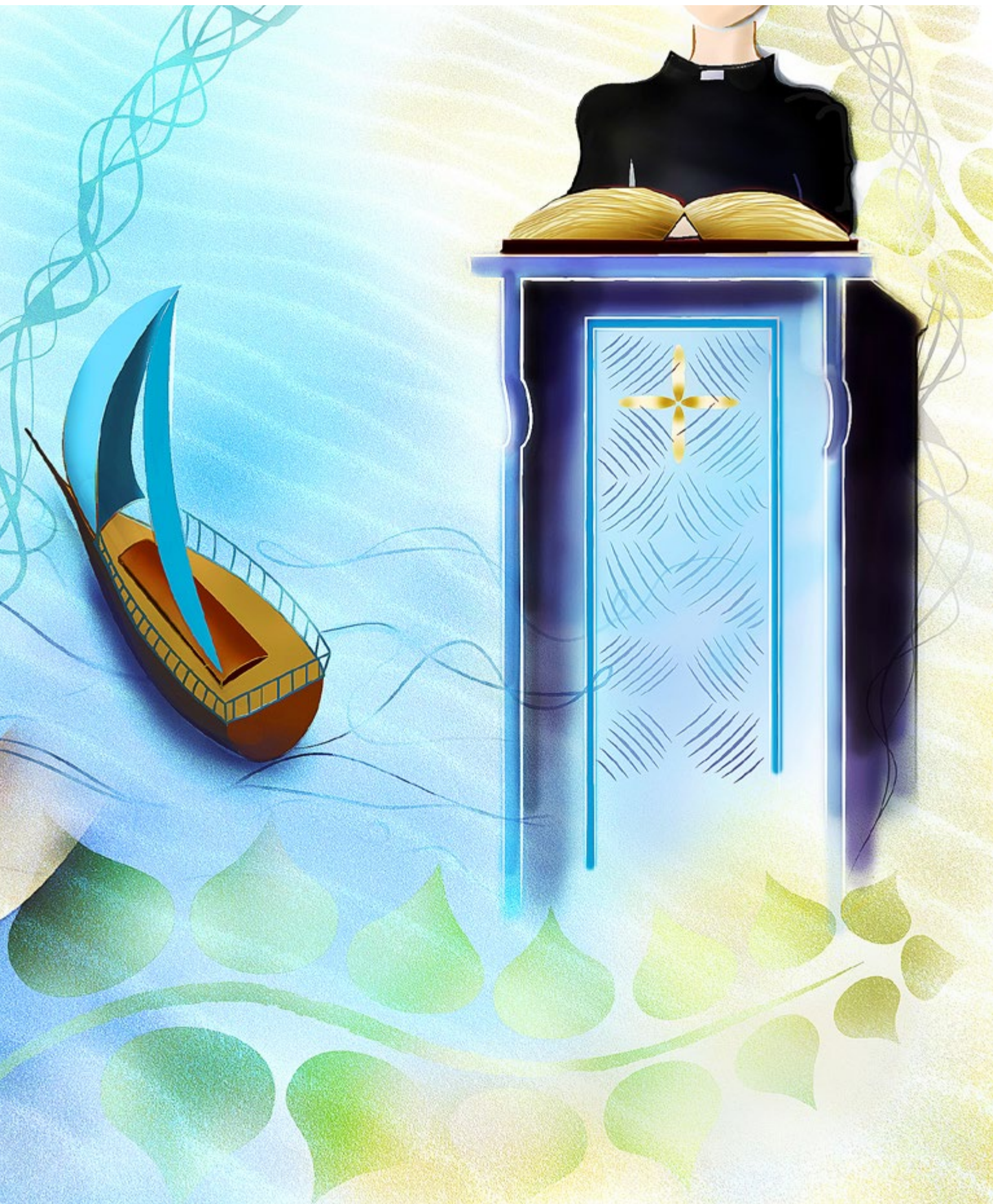
Kyrkan har traditionellt varit den som sitter inne med sanningen, och den stämpeln har blivit en barlast för dagens kyrka.

– I västvärlden finns i dag ett kulturellt motstånd mot den sortens auktoritetsanspråk, säger Stenund.

Hon menar att det på 30–40-talet ännu var möjligt för en präst att uppnå en viss auktoritet bara i kraft av sin utbildning och sin tjänst. I dag väger sådana meriter inte mycket.

– Men de som har något att berätt-

KOMMENTAR
SOFIA TORVALDS

Lyssna fram förändring

PRÄSTEN KLIVER upp i predikstolen. Han eller hon inleder, jag sitter i bänken fylld av goda föresatser.

Den här gången ska jag verkligen lyssna. En stund senare tänker jag på dagens program, på det som ska köpas i butiken och på allt som ska fixas följande dag. Att det går så här nästan varje gång är inte bara mitt fel och inte bara predikans fel, men lite av bägge.

När jag började jobba med den här artikeln tänkte jag att läget är hopplöst: det är så svårt att predika så kanske det är bäst att vi ger upp och testat ett nytt koncept.

När jag intervjuat tre kvinnor som alla, på olika sätt, brinner för predikan, tänkte jag om. Allt de sa lät ju så inbjudande! Vem skulle inte vilja gå till kyrkan och höra ett budskap som verkligen angick dem, ett som rent av kunde tänkas förvandla deras liv?

Och samtidigt: hur skulle jag själv känna mig om jag var tvungen att ställa mig framför ungefär samma publik varje söndag, varenda gång med uppdraget att förvandla folks liv? Jag skulle fly, i panik.

Kanske lösningen finns hos både predikanten och lyssnaren. Predikanten måste vara ärlig och helhjärtad, för är hon inte det har hon förlorat sin publik innan hon ens öppnat munnen.

Lyssnaren får inte ge sig förrän hon lyssnat fram något som förändrar hennes liv, hur liten den förändring-
en än må vara.

ta och får kontakt med åhörarna kan uppnå något.

Den traditionella predikan har en rollfördelning.

– Förenklat innebär den rollfördelningen att predikanten sitter inne med insikt, sanning och frälsning medan församlingen står för okunskap och mörker. Predikans uppgift är att distribuera sanningar. Men det fungerar inte i vårt kulturklimat.

Vi lever i en värld där också dagstidningarnas ledarskribenter och kolumnister kan förvänta sig mothugg och kommentarer så snabbt deras texter läggs ut på webben.

– Det är få som accepterar rollen som passiv mottagare.

Undervisning – men hur?

Vi talar mycket om ordtrötthet i dag.

– En trend är en narrativ, berättande, predikan, en predikan som man tänker ska kunna nå den ordtrötta människan. Den lyfter fram litteraturen som en förebild och svar på predikans problem. Tanken är att ett poetiskt språk

ska kunna nå längre, över våra murar, säger Siv Lundström.

– Andra efterlyser klara svar från kyrkan, och Bibeln har ju svar på många frågor. Där tror jag att det finns en nisch också för den mera traditionella predikan. Då för man helt enkelt fram vad Bibeln och den kristna tron säger.

Också Stenund säger att det finns behov av klar bibelundervisning och riktlinjer för hur man ska leva sitt liv.

– Jag tror att en väldigt traditionell predikant också kan vara framgångsrik. Men publiken är kanske en annan.

Det som också påverkar predikans innehåll och möjligheten att predika traditionellt och undervisande är att kunskapen om den kristna tron är så tunn i Sverige – och allt tunnare också i Finland.

– De flesta vet inte ens vem Paulus är, så var ska man börja förklara? säger Stenund.

Hon menar att det finns ett stort behov av undervisning i Svenska kyrkan.

– Men den ska kanske inte ske från predikstolen.

Våga vara kreativ

Och ordtröttheten, då?

– När jag diskuterade den frågan med de elva präster jag intervjuade kom de till att vår tid visserligen är ordtrött, men samtidigt finns det ett sug efter ord som är på riktigt. Något som inte är skval och ytlighet. Eftertänksamhet, det får vi för lite av, säger Stenund.

De predikanter hon intervjuat lockar en massa lyssnare.

– Några av dem ligger ute på Youtube. De säger att jo, ordtrötthet finns, men samtidigt en stor längtan efter något autentiskt. Ord som är på riktigt, som berör mitt liv. De orden än vi inte trötta på!

Inte heller Siv Lundström eller Bernice Sundkvist går med på att de själva skulle vara trötta på predikan.

– Predikan är inte enkel. Det är lätt att sitta i bänken och kritisera den som predikar men svårt att göra en bra predikan. Tar man predikan på allvar är den en fruktansvärt svår uppgift – speciellt om man måste skriva en predikan varje söndag. Och de flesta har in-

”Tar man predikan på allvar är den en fruktansvärt svår uppgift.”

Siv Lundström

te tid att jobba så mycket med den som det kanske skulle behövas, säger Lundström.

Sundkvist säger att det är svårt att bevara en innehållslig kärna och samtidigt våga vara kreativ.

– På sätt och vis hjälper erfarenhet ganska mycket, då har man mera att komma med som människor kan känna igen sig i.

Har predikan fått ett dåligt rykte?

– Ja, det tycker jag, säger Sundkvist.

Vad kan man då göra för att råda bot på predikans dåliga rykte, för att inte tala om dåliga predikningar?

– Redan det att vi pratar om att predika och om predikningar, utan att peka ut personer eller dåliga predikningar. Sådant kan vara en källa till inspiration.

I augusti ordnar Åbo Akademi en konferens om predikan med gäster från hela Norden. Sundkvist hoppas på många och ivriga deltagare, som längtar efter ny inspiration och idéer.

– Det blir många fina samtal, och alla präster är inbjudna!

Fira sommar i Svenskfinland

Annonsredaktionen bjuder på ett plock av sommarens evenemang och smultronställen.

MUSIK & TEATER

SKÄRGÅRDSTEATERN
ger familjeföreställningen
**KARLAS
KRAMBAMBULI**

23.6 Spjutsund / 24.6 Pernå / 25.6 Lill-Pellinge
28.6 Bromarf / 1.7 Högsåra / 3.7 Pargas
5.7 Nagu / 6.7 Korpo / 8.7 Lappo / 10.7 Föglö
13.7 Geta / 14.7 Godby / 16.7 Kökar / 18.7 Utö
20.7 Nötö / 23.7 Rosala / 25 och 26.7 Barösund

BILJ. 12/6 € Bilj. kassan öppen 1 tim. före förest.
Förhandsboka 0401925205

www.skargardsteatern.fi

LURENS LURENS SOMMARTEATER 2015

**Annies
Mäster-
skytten**

Musik: Irving Berlin
Libretto: Fields/Stone

Regi: Oscar Silén
Musikalisk ledning: Markus Fagerudd
Koreografi: Kati Kivilahti-Fagerudd
Dräkter: Tina Karvonen
Scenografi: Mats Tuominen

Premiär: **fre 26 juni 2015, kl. 19.00**

Lurens Sommarteater, från Lovisa centrum 8 km mot Lapträsk

www.anniemasterskytten.fi • www.lurens.fi

FÖRESTÄLLNINGAR

Fredag	26.6	kl. 19.00
Söndag	28.6	kl. 14.00
Tisdag	30.6	kl. 19.00
Onsdag	1.7	kl. 19.00
Torsdag	2.7	kl. 19.00
Söndag	5.7	kl. 16.00
Tisdag	7.7	kl. 19.00
Onsdag	8.7	kl. 19.00
Torsdag	9.7	kl. 19.00
Söndag	12.7	kl. 14.00
Tisdag	14.7	kl. 19.00
Onsdag	15.7	kl. 19.00
Torsdag	16.7	kl. 19.00
Söndag	19.7	kl. 16.00
Tisdag	21.7	kl. 19.00
Onsdag	22.7	kl. 19.00
Torsdag	23.7	kl. 19.00
Söndag	26.7	kl. 14.00
Tisdag	28.7	kl. 19.00
Onsdag	29.7	kl. 19.00
Torsdag	30.7	kl. 19.00
Lördag	1.8	kl. 18.00

Biljetter:
ÖNUF tel. (019) 532 412

Torgare sommarteater ger
MITT HJÄRTAS HEM
- en pjäs om Signe Strömborgs arv

Regi: Isa Lindgren-Backman
Musik: Sonja Biskop
Koreografi: Sofie Lybäck,
Kapellmästare: Eva-Lott Björklund
Manuskript: F. Skog / S. Lybäck /
I. Lindgren-Backman

NYPREMIÄR
TISDAG 21.07.2015 KL. 19

Torsdag 23.7	kl. 19:00
Fredag 24.7	kl. 14:00
Söndag 26.7	kl. 14:00
Tisdag 28.7	kl. 19:00
Onsdag 29.7	kl. 19:00
Torsdag 30.7	kl. 19:00
Fredag 31.7	kl. 19:00
Söndag 2.8	kl. 14:00
Tisdag 4.8	kl. 14:00

Torgare museiområde i Kronoby
BILJETTLÄPP 1.6.2015.
20€ / 15 € Från 5 år
Bokningar via www.torgare.fi och per telefon
vardagar 15-18. Förfrågningar: 040 4192485

"Närpes SKOLMUSIKKÅRS BÄSTA SHOW HITTILLS!"
MUSICAL SHOW

ANTTI RAILIO • **SONJA BISKOP** • **EMMA BACKMAN** • **BAJ**
Veera Mäenpää • Roy Stenberg • Henri Vuortenvirta • Stina Emaus
Jahorina Kolppanen • Rebecka Sretenovic • Matilda Ångerman
Jesper Wilson • Robban Granholm • Double Up
Do-Re-Mi-Kören • Lafo Singers • BAJ • Drillflickorna

Ishallen i Närpes 7 JULI
KL. 15.00 OCH 20.00.

FÖRKÖP: 050-4024931, music@narpes.fi,
NetTicket, Malax Blomstercenter,
Korsnäs Lokaltapiola, Krs Sparbank,
Närpes Fototjänst. 25 €.

VBL

16.-19.7.
2015

KASKISTEN
MUSIKKIKESÄ

K A S K Ö
MUSIKSOMMAR

Krister Aho, Maria Besis, Antti Honkanen,
Johanna Ikola, Terttu Iso-Oja, Leena Jaakkola,
Anna-Mari Murdvee, Pia Pajala, Erkki Palola,
Samuli Peltonen, Jonna Pirttijoki,
Martta Valkeus, Trio Valakiat,
Raii Peltonen

14.7. klo 13: Smak prov
Kauhajoki, Cafe Valkoinen puu
16.7. klo 19: Öppningskonsert
Möten i Kaskö (25/22,-)
17.7. klo 17: Eftermiddagsteet
med Sibelius (15/13,-)
klo 21: Kvällkonsert Nocturne
(20/18,-)
18.7. klo 12: Sälgrund
"Lysande" friluftskonsert,
konsert i gamla Lotsstugan
(30/20,- ink. båtresa)
klo 19: Festivalsoaré (18/15,-)
19.7. klo 11: Barnkonsert
Jannes födelsedag (6/4,-)
klo 16: Avlutningskonsert
(20/18,-)

Festivalpass 70 / 65,-

Biljettbokningar:
050 568 5750 / 0400 868 781
projekti@kaskinen.fi

www.visitkaskinen.fi

Årets konstnär
Sami Rinne
www.samirinne.fi

Lassemajas
Detektivbyrå

Martin Widmark – Helena Willis
Manus: Håkan Bäck
Musik: Mats Sundin
Regi: Mika Fagerudd
Sånginstud.: Vesa Mäkinen

Koreografi: Anne Pihlström
Scenografi: Janne Siltavuori

Dräkter: Sussy Rähä
Byggare: Joakim Sjöroos

to 4.6 kl. 19, prem.	to 11.6 KvÅ!	må 22.6 kl. 19
lö 6.6 kl. 17	lö 13.6 kl. 17	ti 23.6 kl. 19
sö 7.6 kl. 17	sö 14.6 kl. 17	on 24.6 kl. 19
må 8.6 kl. 19	må 15.6 kl. 19	to 25.6 kl. 19
ti 9.6 kl. 19	ti 16.6 kl. 19	lö 27.6 kl. 17
on 10.6 kl. 19	on 17.6 kl. 19	sö 28.6 kl. 17

**Finlands-
premiär!**

Barn (4-12 år) 8 €, (även yngre med egen sittplats), vuxna 15 € (13 år-)
Biljetter via Netticket eller EBUF, vard. kl. 9-16, tfn 050 406 4244, www.ebuf.org

Finns sommarteater i Esbo 2015

TEATER, MUSIK & MUSEUM

Nordisk Visfest i Hangö XXXI

12-13.06.2015

Artister: Bl.a. Riki Sorsa och Jack Vreeswijk
Kulturmagasinet Victor, Hangö

Biljetter: Fredag 20,-, lördag 25,-, två kvällar 40,-
Tia's Bok i Hangö, Tina Söderström 041-4525140,
Rainer Roth 0400-477093, rainer.kerstin@gmail.com

Ur Bykiston MMXV (2015)

Vi bjuder på historiska händelser i form av underhållande teater.
Manusbearb., regi: Rafael Frans Musik: Jonathan Bonn

PREMIÄR fredag 3.7 kl. 19

5.7 sön kl. 15	16.7 tors kl. 19
7.7 tis kl. 19	19.7 sön kl. 19
9.7 tors kl. 19	21.7 tis kl. 19
12.7 sön kl. 15	22.7 ons kl. 18 Kilen
14.7 tis kl. 19	

Biljettpris: 20 /vuxen, 15 /grupp >25 pers, 10 /ungd. 4-16 år,
inkl. pausservering. OBS! Endast kontant betalning.

Spelplats: Hembygdsgården Arstu, Nybyv. 185, Petalax Nyby.

Bokning: www.bykiston.fi eller telefonbokning
045-858 0245 från 15.6 kl. 17-18.

Guidning för grupper på Arstu, beställ på förhand

Välkommen!
Petalax
hembygdsgård

LARS MOLINS

Tre Kärlekar

REGI
Ann-Luise Bertell

DRAMATISERING
Kjell Sundstedt
Niklas Hjulström

PREMIÄR
10 juli 2015 19.00

FÖLJ FÖREST

sönd 12.7	19.00
tisd 14.7	19.00
onsd 15.7	19.00
torsd 16.7	19.00
sönd 19.7	19.00
tisd 21.7	19.00
onsd 22.7	19.00
torsd 23.7	19.00
sönd 26.7	19.00
månd 27.7	19.00
tisd 28.7	19.00
onsd 29.7	19.00
torsd 30.7	19.00
sönd 2.8	19.00

BILJETTBOOKNING

oravaisteater.fi
tel 040-448 2639 dagl 12-17.00
från 1.6.2015

ORAVAIS 30 ÅR TEATER

Bild: Joxerra Aibarza

25.6.-4.10.2015

I SKUGGAN AV VAMPYRERNA

-fladdermössens hemliga värld

POHJANMAAN MUSEO
ÖSTERBOTTENS MUSEUM

Museigatan 3, 65100 Vasa
06 325 3800, museoinfo@vaasa.fi
www.osterbottensmuseum.fi
Öppet ti-to 11-18, fre-sö 11-16

LUOMUS
LUONNONMETEOROLOGIN KESKUSLABORIO

VASA
VASA MUSEUM

VILLA SCHILDT

offseason

PHOTO EXHIBITION

LEROS GENOM FINLÄNSKA LINSER

1.7-2.8.2015, on-to • lö-sö 11-17
Östra strandgatan 7, Ekenäs • villaschildt.fi

Lovisa stads museum - Kommendantshuset

Parkgatan 2, 07900 Lovisa,
040 660 4517, 044 450 5009

10.6-27.9 Badortsliv i Lovisa -
Den unge Jean Sibelius
www.sibelius150.fi

Öppet: 10.6-30.8 ti-sö 11-16
(19-22.6 stängt),
vintertid ti-fre & sö 12-16

Bruksmuseet i Strömfors

Bruksvägen 11 A,
Strömfors bruk
Öppet 23.5-9.8
dagligen 11-17
(stängt 19-20.6.)

Virböle hembygdsmuseum

Höjmossavägen 4,
Kungsböle
Öppet 28.6-2.8 ti-sö 11-16
och enligt överenskommelse

Fritt
inträde
till
museerna!

KUDDNÄS

Z. Topelius
barndomshem

Öppet 15.5-31.8

NYKARLEBY

Tel. 06-785 6482, 06-785 6111
www.nykarleby.fi/kuddnas

KILENS HEMBYGDSGÅRD I SIDEBY

EVENEMANG 2015

- 13-14.6 Öppna portar med hantverksprogram i museerna
- 19.6 Traditonell Midsommarfest för hela familjen
- 3.7 Prisutdelning av Carina Appels pris
- 5.7 Stora Hantverksdagen
- 15.7 Barnens dag
- 22.7 Bykiston-sommarteater
- 25.7 Spelmansdag med visor och dans på Salteriet
- 2.8 Grön Söndag och Må Bra Dag
- 5.9 Gammaldags Torgdag
- 5.9 Surströmmingspremiär, 15 år-jubileums-fest på Salteriet

KURSER:

- 4-5.6 Skrotverkstad och gammaldags lekar för barn (7-12 år)
- 29-30.6 Handarbetsinspiration: sticka, virka, påta, Susanne Lindbäck (från 7år-)
- 6-8.7 Inspirerande kalligrafi och marmorering av papper, Teija Tiilimäki (från 10år-)
- 20-22.7 Spinning med slända, Annika Martikainen (från 7år-)

KONSTVECKA:

- 28-29.7 Konsträff med Kristian Teir, akvareller
- 30-31.7 "Exploring inner landscapes" with different techniques, Chris Peart

KONSTUTSTÄLLNINGAR:

- 2.6-2.7 Spectra-konstnärer från Kristinestad
- 3-17.7 Fotoutställning av Carina Appels prismottagare
- 18.7-9.8 Vasa Konstklubb konstnärer

*lägerskola, läger *grupper, möten, fester, bröllop *bastukvällar *
*gästhamn * husvagnparkeing

MUSEET och VÄRDHUSET:

öppet : kl.11-17, 2.6 - 30.6 (ti-sö),
juli varje dag, augusti ti-sö tom 9.8.
Andra tider för grupper på beställning.

KILENS HEMBYGDSGÅRD

Tel: 040-684 5080
Kilvägen 90, 64490 SIDEBY, email: info@kilen.fi

Vi förbehåller rätten till förändringar

www.kilen.fi

-FB "kilen-kiili"

Gillesgården i Pojo

Lantbruks-och hembygdsmuseum
Årets utställning. **Från stock till stuga**
Utställningen handlar om . **Montering av stockstugor**
Öppet lördag - Söndag 6.6-30.8 kl. 14-17
Övriga tider enligt överenskommelse

Möjlighet till kaffe
040-5074306.
www.pojo.hembygd.fi

BESÖK HERTONÄS GÅRD

Hertonäs gårds museum är öppet för allmänheten
varje söndag kl. 12 - 14 från maj till september.
Under midsommarhelgen stängt.

Oktober till april öppet första söndagen i månaden.
Guidad tur omfattande också Knusbacka gård börjar kl. 14.
Även enligt överenskommelse 09-789874.

HERTONÄS GÅRDS MUSEUM ■ BORGBYGGARVÄGEN 12 HFRS
WWW.HERTONASGARD.FI

LEBELLSKA KÖPMANSGÅRDEN

Kristinestad. Öppet 1.6-1.9. må-fre 11-17
lö - sö 11-14 övriga tider enligt överenskommelse.

Tel. 06-221 2159, 040-508 5251

- * Unikt köpmanshem från 1700-1800 -talet
- * Specialutställningar och kaffeservering
(på beställning) i Felenska.

MUSEUM, MAT & UTFLYKTER

Stugor för uthyrning - Vuokramökkejä
Hästar och andra djur - fritidsfiske -
Hevosia ja muita eläimiä vapaa-ajan kalastusta

040-546 2945
Ekenäs www.hummeldal.net

**Världsarvs-
kryssningar till
Mickelsörarna**

Tidpunkt: 30.6.-7.8.2015 tisdagar, onsdagar, torsdagar, fredagar och lördagar. Start kl 10.00 från Skärgårdsläget Varppi på Vesterö i Maxmo skärgård. På Mickelsörarna gör vi en guidad rundvandring och bekantar oss med skärgårdens natur och historia. Vi avnjuter en smaklig lunch på naturstationen och tar strandhugg för kaffe med bulla på hemresan.

Skärgårdsläget Varppi
café
- 10 inkvarteringsrum
- mat, förriskningar, bastu, simstrand
- programtjänst året om,
- guidning för grupper

Vesterö 1587, Maxmo/Maksamaa
Puh/tel +358-(0)44-3455 065
info@varppi.fi
www.varppi.fi

Saariortilla - Skärgårdsläget
VARPPI

Orisbergs semester- och kurscenter

Gör som Sibelius, Topelius eller Matilda Wrede, som också har visiterat Orisberg!

- Guidade rundturer för grupper (17 €/pers inkl. guidning + mat)
- Brukskyrkan, klockstapel och prästgården ritade av C.L. Engel
- Sommarkafé (31.5.-31.8.) lör-sön kl 12-18

Orisberg Åbergsvägen 38, 61560 Orisberg
tel. 040 511 9599, orisberg@sana.fi, orisberg.fi

kansanraamattuseura.fi

MÄRTE'S GÅRDSMUSEUM

ÖPPET 15 JUNI - 12 AUGUSTI
TI-FR 11-17 LÖ-SÖ 11-16

UPPBYGGT 71, BJÖRKÖBY
TEL. 044 3245 730
BJORKOMUSEUM.HEMBYGD.FI

SOMMARHOTELL
Sommarhotellens öppettider fäs från hemsidorna.

Vasa Campus tfn. 0103271609 logi@efo.fi Strandgatan 21-22 65100 VASA www.efo.fi	Hängö Campus tfn. 010 327 1620 kansli@evangelica.net Esplanaden 6 10900 HANGO www.evangelica.net

Ett sevärt utflyktsmål är
Hembygds- och Berga glasbruksmuseum på Dahlbacken i Pörtom

Öppet: 1-31.7 alla dagar kl. 12-17.
I augusti endast mot beställning.
För grupper även andra tider enligt överenskommelse.

1-31.7 Konstutställning, utställare Gunvor Ivars
30.6 Vasa Motorecyklister kl. 19.00
11.7 Sommarknäd
29.7 Allsång kl. 19.00

PÖRTOM HEMBYGDSFÖRENING, tel. 050-541 6092

**GRILLSÄSONEN i gång med...
NISSES
BIFFAR**

KOM OCH HÄMTA VÅRA SAFTIGA, MARINERADE NÖT- OCH GRISFILEBIFFAR. Kom och njut av vår fina köttdisk. Du hittar oss på Larsmovägen halvvägs mellan Jakobstad och Karleby.

Pias Livs
Eugmo ☎ 728 2121
Öppet varje dag!
må-lö 9-20, sö 12-20.

BERNYS
CAFÉ & RESTAURANG

Researrangörer, föreningar och företag
Kvarkens världsnaturary är värt ett besök!

Vi står till tjänst med kryssningar för grupper upp till 50 personer inom världsarvsområdet. Kaffe, lunch eller middag i vår restaurang vid Replotbron. Välkomna!

Närmare information och bokningar:
info@berny.fi Tel. 06 352 1200

**Det händer under
Jakobs Dagar
19.7. - 25.7.2015**

Närmare info: www.jakobsdagar.fi

Jungman
Restaurant Café Bar

Tel. 0400 234389
jungman@pp.inet.fi
Sjögatan 8, Kristinestad
f jungmanKRS www.jungman.fi

Träffpunkt för vänner och bekanta från nära och fjärran t.o.m. 70.000 besökare!

10.-12.7.2015
Sommarmarknad i Kristinestad

Fre och lö kl. 8-18
söndag kl. 10-16

Välkommen!

Kristinestads näringslivscentral Ab
040 124 6124 • marknader@krs.fi

www.kaskinenseacherter.fi

Välkommen till
Sälgrund i Kaskö!
040 5240820

SOMMAROHALLEN

Södra Vallgrund • Tel. 06-3527 830
HANTVERK OCH HEMBAKAT
CAFÉ OCH INVA WC

Veckoslutsöppet 2.5-24.5
Öppet alla dagar 25.5-30.8
Veckoslutsöppet 31.8-27.9
Sommartorg 11.7
Vard. och sönd. 11-19, lörd. 10-18

Båtturer till valsörarna tis, tors, lörd 20.6-15.8.
Start kl 11.00 från Svedjehamn i Björköby, 2 km guidad vandring, kaffe och smörgåsar, tillbaka ca 16.00 55€/vuxen

Ring och boka:
050 355 3924
www.kvarkenturer.fi

Jakobstads museums sommarutställningar 2015

Malmska gården, Storgatan 2
Till havs!
Föremål ur museets sjöhistoriska samlingar

Tobaksmagasinet, Jakobsgatan 9
Reguel Lindén *Allt har sin tid* minnesutställning 11.6 - 26.7
Tre städers utställning arr. Jakarte 2.8 - 30.8
Anna-Lena Häll *Utställningen invigs i konstnärens frånvaro* 2.8 - 30.8

Reguel Lindén, självporträtt

Jakobstads museum
www.jakobstad.fi/museum Dagligen kl. 12 - 16 Välkommen!

**JÄATELÖ ON VALMISTETTAVA KERMASTA, MUUTEN... ANTAA OLLA!
GLASS SKALL VARA AV GRÄDDE - ANNARS KAN DET KVITTA!**

Jäätelö on Hyvää!
Glass är Gott!

Löytyy kaupastasi.
Finns i din butik.

SIA
JÄATELÖ

markkinoija/
marknadsförs av:
OY ÖSTMAN
TRADING AB

www.siajaatelo.fi

MAT, UTFLYKTER & TEATER

Öppna Portar
Kristinestad
13-14.6.2015
kl. 10-18

Kulturrevenemang på gårdar och i trädgårdar
Armband 10 €, u. 12 år gratis

Försäljning av armband under evenemanget vid infokiosken på Salutorget & i Kulturhuset Dux

Förköp: Turistinfo 040 740 2311, turism.matkailu@krs.fi

LUKAN 044 750 3231

www.kristinestad.fi Vi finns på Facebook

Tomat
karnevalen
3.7 - 4.7.2015 i Närpes
Europeiskt mattorg 2.7 - 5.7.2015

BON APETITO!
Europeiskt mattorg
www.visitnarpes.fi

Sommaren i Nykarleby
Nykarleby - småstad som bäst

- 12-13.6 American Car Meeting
- 03.07 Sommarknaden på torget
- 18.07 Monäsrodden
- 15-22.08 Nykarlebyveckan
- 21-22.08 Juthbackamarknaden

Besök även våra sommarknader, sommarcaféer, museer m.m.

Trevlig sommar!

www.nykarleby.fi

VÖRÅ KOMMUN

Sibelius jubileumskonsert i Maxmo kyrka
ons 10.6.2015 kl. 19.00.

* Före konserten servering av laxsoppa i församlingshemmet kl. 17.00-18.30.
* Utställning och guidning i Tottesunds herrgård kl. 09.00-17.00. Fritt inträde.
Konsertbiljett (15 €) och matbiljett (15€), via förköp t o m 29.5 direkt från biblioteken i Vörå, Oravais och Maxmo eller mot faktura från Vörå fritidskansli, tfn 382 1671.

Arr: Vörå kultur & fritid, Vörå församling och Maxmo hembygdsförening

MALAX KOMMUN
En utmärkt plats!

Museer och utställningar

Brinkens museum, Yttermalax
öppet 23.6-8.8 kl 13-18, stängt sö-må

Kvarkens båtmuseum, Äminne
öppet 23.6-9.8 kl 13-18, stängt må
Båtens dag 13.6 kl 13.00

Sommarteater Ur Bykiston 2015
Föreställningar 3-22.7, www.bykiston.fi

Konstens veckoslut 3-5.7, Knösgården i Övermalax. Utställning, marknad och loppis.

Norra Pörtom sommarfest
5.7 kl 13.00, Ribäcksvägen 1516.

Hemsbygdsgård vid Brinkens museum
12.7 kl 11.00 och 13.00

Äminne Folkpark, aminnefolkpark.fi
Malmgatan 5, 66100 Malax, tel (06) 347 7111

PEDERSÖRE TEATER 2015

Robin Hood

REGI:
KRISTIAN SNELLMAN

PREMIÄR
FREDAG 26.6 KL. 19
ÅLIDEN I PURMO

ÖVRIGA FÖRESTÄLLNINGAR:
onsdag 1.7 kl. 19/ fredag 3.7 kl. 19/
söndag 5.7 kl. 19/ onsdag 8.7 kl. 19/
fredag 10.7 kl. 19/ söndag 12.7 kl. 14/
onsdag 15.7 kl. 19/ fredag 17.7 kl. 19/
söndag 19.7 kl. 14.

Bokningar fr.o.m. måndag 1.6
på nätet www.pedersoreteater.fi
eller tfn 050 413 1740

VÄLKOMMEN PÅ TEATER!

Till vårens och sommarens fester

Grillat är gott och enkelt att tillreda. Mättar lätt många munnar. När du väljer Atrias produkter kan du alltid vara säker på att det du äter är 100% inhemskt.

Njut av värmen, ljuset och livet!
Österbottens Kött

Trevlig sommar!

OK www.osterbottenskott.fi

A-Foder www.a-kauppa.fi
www.osterbottenskott.fi

UTFLYKTER & ÖVRIGT

KAARTOS

Båt &
Snöskotersafari
Ove 050-530 8062,
Björkö

Turer i Kvarkens natur-
världsarv. Med båt eller
skoter, sommar
som vinter.

Styr ut till havet!
www.kumi-jarvinen.com

GUMMI-JÄRVINEN AB

Remmar, remskivor, slangar, O-ringar, stefa-tätningar, mannhjul, lyftbälten, tejp.
Tegelbruksgatan 47, 65100 Vasa, 06-317 4044, 317 2629, fax 06-312 6288

Nu flytgas från Halpa-Halli!

Återfyllning av
11 kg stålflaska:

19⁹⁰

Halpa-Halli
www.HHnet.fi

REMMARE

Ø 50-160 mm
i önskade
längder och
färger.

Tel. 050-340 2721
www.duraplast.fi

Cinderella
ELEKTRISK FÖRBRÄNNINGSTOILETT

- miljövänlig
- lätt att installera
- tar liten plats
- lätt att tömma
- ingen lukt
- barnsäker
- ingen vatten-
anslutning
eller avlopp
- inget strö eller
kemikalier

OY LVIS-**K.A. STENDAHL** -VUOEL AB
BORGÅ ELEKTRISKA AFFÄR

Industrivägen 24, 06150 Borgå ☎ (019) 529 6000

Annonsera i

KP
KYRKPRESSEN

www.kyrkpressen.fi

PROPELLERREPARATIONER

Propellerreparationer i alla typer av material till utombordare, drev, axeldrift. Även reparation av vattenjetimpellrar. Vi utför även stigningsändringar och dynamisk balansering för att minimera vibrationer och optimera din båts prestanda.

Vår egen produkt, Steelcraft-propellern, är en slitstark propeller som vi tillverkar i rostfritt duplex-stål för axelbåtar. Varje propeller beräknas och tillverkas specifikt för en båtmodell för att få en så effektiv propeller som möjligt för din båt.

Besök gärna vår
hemsida för information!
Begär offert!

Steelprop Finland Oy Ab
Barrvägen 10, 68600 Jakobstad
jonas@steelcraftpropellers.fi
Tel: +358 400 531 302

www.steelcraftpropellers.fi

UTFLYKTER & ÖVRIGT

Välkommen ut till golfbanan i Pirilö och slå några bollar eller bara på en kopp kaffe och njuta av den fina miljön.

GREENFEE 40€

Medlemsavgift 130€
Spelavgift för nya medlemmar 247,50€
Ingen inskrivningsavgift

Greencard kurser 150€
medlemskap ingår
kolla hemsidan för mera info

JAKOBSTADS GOLF
1978
PIETARSAAREN GOLF

Jakobstads Golf
Gamla Pirilövägen 311 06-7230262 www.jpoggolf.fi

DET
HÄNDER I
ÖSTERBOTTEN

Österbottens evenemangskalender

<http://events.osterbotten.fi>

KÖPMANHOLMEN

Öppet under säsongen, 19.6-9.8.2015
Måndag-torsdag kl. 12-19
Fredag-söndag kl. 12-21

Öppet även före och efter säsong, se www.kopmanholmen.fi
Skärgårdens pärla i Larsmo
Info och bokningar
044 7217 329
Under säsongen (06) 728 2509

- ett utmärkt utflyktsmål!
Sommarcafé
Laxsoppa, hamburgare och
andra läckerheter dagligen
Lunchbuffé på veckosluten

Glad sommar!

VIKSTRÖM

NyFasad
UusJulkisivu

PREMIUM CLASS ROOFS AND FASADES

**ATT UNDERHÅLLA
OCH RENOVERA
ÄR ETT FULLGOTT
ALTERNATIV
TILL ATT BYGGA NYTT**

Fråga hjälp av våra sakkunniga!

VIKSTRÖM

NyTak
UusKatto

TAKMODELLER

- Falsade
- V-Click
- Våg-
mönstrade
- Korrugerade

DIREKT UR LAGRET:

- Rännor
- Stegar
- Snö-
hinder

FÖRSTORAD OUTLET!
Kom och fynda!

Flexibla materialleveranser i hela Finland!

PLÅTLISTER

Snabb leverans
Vi monterar & servar allt vi säljer!

Välkommen!

VIKSTRÖM

www.vikstroms.fi
Sandsund industriområde,
Bennäsvägen 175, Jakobstad
Tfn 044 724 0910
vikstroms@vikstroms.fi

**ÖPPET ÄVEN
KVÄLLSTID
HELA
SOMMAREN!**
MÅ-FR KL. 07-20
LÖ, SÖ
STÄNGT

En stor, levande, sjungande kropp

KÖRFEST. I helgen samlades drygt femhundra körsångare till finlandssvensk kyrkomusikfest i Raseborg. Vi följde med tenoren Fredrika Jern från att hon anlände på fredag eftermiddag till de sista tonerna vid söndagens festhögmässa.

TEXT: SOFIA TORVALDS FOTO: MAY WIKSTRÖM & SOFIA TORVALDS

FREDAG 16.00. Bollhallen i Ekenäs fylls långsamt med folk. Stiftssekreterare **Jan Hellberg** kastar en sista blick på arrangemangen i festkansliet, där noterna, kassarna och broschyrerna ligger i prydliga rader.

– Jag tror att allt är i sin ordning, säger han.

KLOCKAN 16.30 är bussen med Trefaldighetskyrkans kör från Vasa framme vid Bollhallen i Ekenäs. **Fredrika Jern**, 22, stiger ut och sträcker på sig efter åtta timmar på vägen. En timme senare hittar hon sin plats bland tenorerna.

– Jag har alltid sjungit tenor, säger hon.

– Ett tag sjöng jag alt i kören Blessed Mess, men det kändes för högt för mig.

Hon studerar egyptologi och konvetenskap i Uppsala, men har kommit så långt med sina studier att hon kan jobba med sina kandidatuppsatser hemma i Vasa. Hon jobbar deltid inom Vasa församlings barnverksamhet, och på fritiden sjunger hon. Dessutom spelar hon fiol, flöjt, piano och orgel.

Hon tycker att repertoarvalet för kyrkomusikfesten är lyckat. Framför allt gillar hon pingstmässan av **Timo Kiiskinen**.

– *Agnus Dei* är jätterolig!

FREDAG 18.00. Kyrkosångarna testsjunger nya psalmer, sådana som är på förslag till psalmbokstillägget. I publiken sitter **Gudmund Mortensen**, nordisk gäst vid den finlandssvenska kyrkomusikfesten. Han kommer från Färöarna och är domkyrkoorganist i Tórshavn. Just nu repareras domkyrkan i Tórshavn för att öppnas igen till nationaldagen, den stora Olaifesten (Ólavsøka) i slutet av juli – därför hinner Mortensen åka iväg till Ekenäs på representationsuppdrag.

Han gillar de nya psalmerna men menar att de skulle vara alltför moderna för de konservativa färingarna.

– Den här kyrkomusikfesten är fin. Mycket proffsigt arrangerad! berömer han.

FREDAG 22.00. Kvällen avslutas med valda bitar ur musikalen *Jesus Christ Superstar*.

– Jättehäftigt! Fantastiska solister! Jesus hade verkligen falsetten under kontroll, tycker Fredrika Jern.

– Jag trodde han skulle tappa andan, han bara fortsatte och fortsatte ...

LÖRDAG MORGON. Övning inför kvällens festkonsert. Vi sjunger tillsammans, vi är en stor, levande röst. Koristen bredvid mig vänder sig mot mig med ett strålande leende.

– Är det inte ljuvligt? frågar hon.

Jo. Det är verkligen ljuvligt!

Än finns det saker att slipa på.

– Vem är den här *Gu* ni sjunger om? undrar förbundsdirigenten **Nina Kronlund**. GUD! Låt det höras!

LÖRDAG 13.30 slår sig Fredrika Jern ner på Café Gamla stans lummiga gård, utrustad med sked och en bägare med glass. Strax efter det deltar hon i en matiné i Ekenäs kyrka. Kyrkan är fylld till bredden när Korsholms svenska församlings kyrkokör och Pedersöre protestants kyrkokörsångare uppträder. Kyrkan dånar när körerna och publiken klämmer i med pingstpsalmen: *Tillsammans med vår höge gäst, halleluja, halleluja, vi firar pingstens glada fest, halleluja, halleluja!*

LÖRDAG 19.30. Bollhallen känns allt mer packad. Konserten till ära har Fredrika Jern klätt sig i en kjol som hon både designat och sytt själv, med mormors symaskin. Hon känner sig säker inför kvällens festkonsert, även om hon fick en stor del av noterna först i bussen och sjöng igenom dem för första gången på förmiddagens övning. Mest väntar hon på att få sjunga Hallelujasatsen ur Händels Messias.

– Jag har drömt om att få sjunga den ända sedan jag för många år sedan såg en romantisk film som slutade med att tjejen fick killen, och på slutet uppträdde den kör hon sjöng i med Händels Messias. Så jag blev jätteglad när jag insåg att vi ska sjunga den!

Hon har haft tid att upptäcka många släktingar och bekanta i den jättelika festkören.

– Pappas kusins fru och syster – och **Martin Klemets** som sjunger bredvid mig är mina småkusiners kusin. Två rader bakom mig sitter mammas kusin och sjunger bas, ler hon.

Kan det bli mer finlandssvenskt än så?

LÖRDAG 20.00. Konsert. Vi har öppnat våra pärmar. Vi sjunger: *Men en sång från mitt hjärta ...*

SÖNDAG 11.15. Övningen är slut och snart

FREDRIKA JERN hann också besöka Café Gamla stan i Ekenäs.

inleds festgudstjänsten med Timo Kiiskinens beställningsverk *Then nya pingstmässan*. Fredrika Jern slokar upp på körläktaren: hon är förkyld. I dag låter hon verkligen som en tenor.

– Jag känner mig ganska trött och hängig, bussen var framme vid lägergården först elva i går kväll.

Ändå är hon jätteglad att hon kom.

– Det har hänt så mycket roligt. Att höra pingstmässan med orkester var helt annat än att höra den med orgelkomp.

Hon har en ny favorit bland pingstmässans sånger, den svängiga, gospelinspirerade *Psalms responsus*.

– Jag drömmer om att vi ska sjunga den hemma i Vasa. Den går ju bra att lyfta ut och sjunga lösryckt från den övriga mässan. Kanske med konfirmander? Jag tror att de skulle gilla den.

Fredrika Jern är med sina 22 år en av de yngsta koristerna som strax ska ställa sig upp och uruppföra den nya mässan. Den äldsta är antagligen **Rai-**

ner Sand, som sjungit i kör i 72 år, sedan han var femton år.

– Och i alla år har jag sjungit bas, utom en gång, då jag sjöng tenor för att få åka med på en sångfest, ler han.

Han representerar St. Märtenskören från Mariehamn, Åland. Där har han sjungit i några år, sedan han som änklings flyttade till Åland för att kunna bo närmare sin dotter.

– Egentligen kommer jag från Yttermark, en mycket musikalisk by i Närpes.

Vad har då varit höjdpunkten för honom under årets kyrkomusikfest?

– Gårdagens övning. Jag är krigsveteran, och jag kunde ha deltagit i en veteranfest i Ingå i dag. Men efter övningen bestämde jag mig för att jag hellre vill sjunga i festhögmässan. Kyrkomusiken vann!

SÖNDAG 13.35. Applåder! Nu är det slut. Ska vi ses igen om fem år?

1. FREDRIKA JERN sjunger med de andra tenorerna på fredagens övning.

2. FÖRBUNDSDIRIGENT Nina Kronlund har laddat upp inför kyrkomusikfesten i fem år.

3. FREDRIKA JERN hade sytt en ny kjol till lördagens festkonsert.

4. RAINER SAND har sjungit i kör i 72 år – det måste vara kyrkomusikfestens rekord!

Hemligheter i Sibboskogen

BOK

Hush Baby

Författare: Johanna Holmström

Förlag: Schildts & Söderströms

”Blodisande thriller” står det på baksidan av boken, som är ovanligt tjock för att vara finlandssvensk. Det brukar inte vara något för undertecknads livliga fantasi, men efter att ha sträckläst Hush Baby på två kvällar kan jag konstatera att riktigt så obehagligt är det inte. Däremot väldigt spännande och fullt av det driv som får en att vilja läsa bara en sida till, och så ännu en.

Robin Löf är en barnpsykiolog som efter många års frånvaro återvänder till sina hemtrakter i Sibbo, närmare bestämt det fiktiva området Vråkören; en plats mellan skog och hav där de privilegierade byggt vråkiga hus med mycket glas. Här gör hon ett tafatt försök att återuppta relationen till mamman Henrika, som förskansat sig i sitt stora hus med alkoholen som sällskap. Som sig bör i thrillers är allt inte som det ser ut att vara. På det personliga planet börjar ett trasigt förflutet nystas upp (sensmoral: du kan inte fly undan), och den yttre världen i villaområdet börjar uppvisa alltmer klaustrofobiska och hotfulla drag.

Den mörka skogen och det kalla havet som omger Vråkören får symbolisera det undermedvetnas namnlösa rädsla, och **Johanna Holmströms** beskrivningar av Robins långa springturer gör mig nervös varje gång. Det är novem-

ber, råkallt och grått; det är mörka träd och tröstlösa träskmarker. Det viskas om Armborstmannens återkomst till trakten. Och vad är det med barnen?

Det är just barnen, på många sätt skyddslösa i de vuxnas värld, som står i centrum för berättelsen. Men den handlar också om klass, om tänkesätt som jag vet existerar men inte själv har upplevt. Det här är med andra ord inte en beskrivning av ”södra Finland”, men nog av ett fenomen i det brokiga Svenskfinland. Ett mörkt sådant.

Intrigen är tillfredsställande komplicerad och jag vill inte avslöja för mycket. Kanske bara att Holmström på ett mycket skickligt sätt väver ihop det vi instinktivt är rädda för med det som borde skrämra oss men inte gör det, ens närapå tillräckligt.

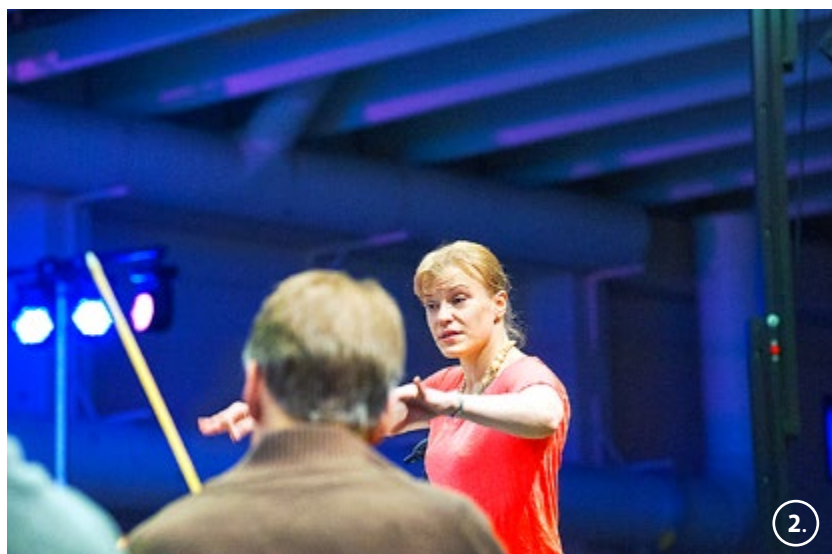
Upplösningen är precis så dramatisk som man kan önska; däremot kommer slutet onödigt abrupt. Någonstans på vägen saknar jag också en större insikt i Robins psyke: hon som följer alla ledtrådar, smyger i ödehus och springer i nattskogen utan att vi riktigt får veta vad som rör sig i hennes huvud. En begreppsförvirring där fadderbarn genomgående kallas fosterbarn distraherar, och borde ha åtgärdats senast på förlaget.

Men det är ändå småsaker i en imponerande roman som står sig väl i den hårda konkurrensen på thrillermarknaden. Och det är ingen liten sak att den är finlandssvensk. Både Sibboborna och vi andra kan glädja oss åt att också ”våra” landskap nu sitter som en smäck på rysarkartan.

JOANNA NYLUND

JOHANNA HOLMSTRÖM har skrivit om det som händer i det fiktiva området Vråkören i Sibbo. FOTO: CATA PORTIN

KOMMENTAR SOFIA TORVALDS

Det var viktigt att jag var där

JAG, EN Esbosångare, sitter med korister från Borgå för att lätt kunna smita ner från läktaren och fotografera. Det är nya röster som jag inte är van att sjunga med, men vi blir vänner i ett nafs. Det visar sig att damen bredvid mig gått i skola med min faster. Det visar sig att jag är lite bekant med da-

men bakom mig – åtminstone känner jag hennes man. När jag är lite sen till söndagens övning har de paxat en plats åt mig.

– Det finns en plats som är bara, bara din! säger de med orden ur den där psalmen som var min favorit när jag var barn.

Så är det i en kör. Först känner jag mig lite blyg. Sedan vänjer sig rösten. Sedan börjar jag själv känna mig bekväm.

Jag började sjunga i kör då jag var sju år. Jag har inte alltid känt mig hemma i alla körer jag sjungit i, eller med alla medkorister, men min röst har alltid hittat sin plats. I kören har också den blyga och försagda en plats.

Har du flyttat till en ny ort? Känner du dig som en utbölning? Börja sjunga i den lokala kören! Snart har du hur många vänner och bekanta som helst. Om du inte tror att du kan sjunga ska du inte låta dig hindras av det. I många församlingar finns numera så kallade nybörjarkörer – körer för dem som inte ännu upptäckt att de är körsångare.

Koristerna är kyrkans mest hän- givna och trogna frivilligarbetare. När det är som bäst går nästan inget upp mot att sjunga i kör. Ju större kör, desto roligare.

Att vara en av över femhundra. Att ändå få känna sig behövd, viktig, oumbärlig.

Kan det bli bättre än så?

Träffa oss och fynda bland Fontana Medias böcker på Missionsfesten i Esbo!

6–7 juni, vi ses där!

Fontana Media

En lätt och trygg
dosdispensering av mediciner,
hjälper i vardagen

Pharma Service

ANJA
DOSDISPENSERING

www.pharmaservice.fi

– Bekväm service.

TRYGGHET +
INBESPARINGAR

En kund, som omfattas av dosdispenseringsservicen, får sina läkemedel förpackade i dospåsar för två veckors bruk per gång. Servicen omfattar också en kontroll av helhetsmedicineringen gjord av apoteket. Där utreder man ifall kunden eventuellt har onödiga mediciner eller dubbelmedicinering samt kontrollerar att de läkemedel som är i användning kan användas samtidigt.

I den maskinella dosdispenseringen betalar kunden endast för de läkemedel som expedierats till honom / henne – inte som vanligt för hela läkemedelsförpackningar. På detta sätt uppstår en inbesparing men också en minskning av läkemedelsavfall: det samlas inte hemma längre onödiga läkemedel. Fråga på ditt närapotek om dosdispensering eller logga in på www.pharmaservice.fi

Pharma Service
www.pharmaservice.fi

STORA SCENEN
PREMIÄR: 12.9.2015
SPELPERIOD: 11.9–17.10.2015

**DEN
BESYNNERLIGA
HÄNDELSEN
MED
HUNDEN
OM
NATTEN**

Årets viktigaste pjäs
Time Magazine, 2014
.....
Best new play
Oliver Awards

av Mark Haddon – Simon Stephens

**TRE SYSTRAR
OCH EN BERÄTTELSE**

Lars Sund - Erik Norberg
STORA SCENEN
URPREMIÄR 7.11.2015

*Lars Sunds nya roman
på Wasa Teaters stora scen!*

WASA TEATERS BILJETT KASSA
Sandögatan 7, 06-3209330
öppen må-lö kl 12-14.30 & 15-17
WWW.NETTICKET.FI
WWW.WASATEATER.FI

UR EVANGELIET

”Och jag är med er alla dagar till tidens slut.”

Läs mera i Matt. 28:16–20.

OM HELGEN

Tre som är en

Treenighetens söndag sammanfattar den undervisning som man fått om Gud genom de frälsningshistoriska händelserna. Treenighetssöndagen är trosbekännelsens dag.

Texterna talar om Guds dolda väsen som övergår allt mänskligt förstånd. Gud är en, men vi har lärt känna honom som Fadern, Sonen och den heliga Anden.

RUNT KNUTEN

Sommarcafé med pajpartaj.

Torsdag 11.6 kl. 12–14 i Kyrkslätt församlingshem.

Gästtalare:
Britta Hermansson

Möten som berör

Lördag

13 Möten som berör (kyrkan)
15.30 Seminarier (förs.h.)
19 Hela kyrkan sjunger,
Mrs Bighill Singers m.fl.
21 Ungdomsjätkot (Kronvik)

Söndag

10 Högmässa
Kyrkkaffe & eftersnack
Buss & barnprogram på lördag.

Förbundet Kyrkans Ungdoms

SOMMARDAGAR

i Solf 6–7.6.2015

www.kyrkansungdom.nu

INSIDAN

Ansvarig redaktör:
Erika Rönngård,
040 831 6614,
annons@kyrkpressen.fi

Annonsera i Kyrkpressen!
Robin Norrbäck 044-0270293, robin.norrbäck@kyrkpressen.fi
Jonny Åstrand 050 092 4528, cjcenter@malax.fi
Kyrkliga annonser: 040 831 6614, annons@kyrkpressen.fi

BETRAKTELSEN MARKUS WECKSTRÖM

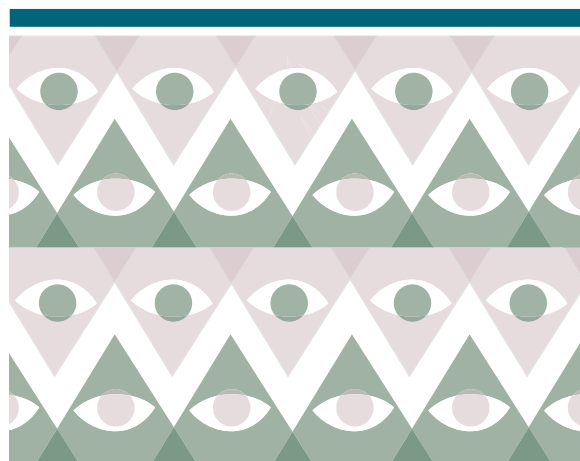

ILLUSTRATION: LINA LÖFQVIST

Tre kanter

”MIN HATT den har tre kanter, tre kanter har min hatt ... och har den ej tre kanter, så är den ej min hatt!” Denna lilla barnvisa, från tidiga barndomsår, var alldeles spontant det första som sprang i mina tankar då jag läste söndagens namn. Först tänkte jag inget speciellt om det och sedan kunde jag inte tänka på något annat. Den gamla barnvisan fastnade i mitt huvud och fortsatte att ringa i mina öron. Om och om igen.. ”Min hatt den har..” och så vidare, så där som bara en enkel barntrudilutt kan.

SEDAN BÖRJADE djupare tankar söka sig till ytan. Sången bär ju på ett budskap, ett tydligt treenighetsbudskap. Vem som än är fader eller moder till denna visa har på ett klart och tydligt sätt definierat hur den egna hatten ser ut och för att göra saker alldeles klara också upprepade definitionen tre gånger. Vad lär vi oss härav? Jo, för att känna igen, i detta fall hatten, ska man vara tydlig. För dem som allra först följde Vägen, de som följt Jesus Kristus och därför sedermera kom att kallas kristna, blev det i ett mycket tidigt skede klart hur de skulle känna igen Gud. Han var och är treenig: Fadern, Sonen och den helige Ande eller heliga Anden som de senare har uttryckts. Bland alla gudar folk talade om och gjorde sig kunde de genom denna tydliga definition fort känna igen om det var Gud det talades om, den enda levande guden de ville följa.

FÖRVISSO BLIR några saker om hatten lite oklara i den enkla barnvisan, till exempel hattens färg eller om den är gjord av läder eller filt, men inte vet vi heller ALLT om Gud. Hur stor Han är, vad Han är gjord av eller vilken färg Han har, allt sådant ett barn kunde fundera på, det vet vi inte. Vi vet bara att om Han har ”tre kanter”, då är Han den vi vill följa.

JAG FUNDERADE en god stund om jag kunde använda en sådan enkel visa inför treenighetens enorma under och mysterium bara för att konstatera att jag aldrig mera kommer att kunna sjunga denna lilla visa utan att tänka på vår Herre, Fadern – Skaparen, Sonen – Frälsaren och den helige Ande – hjälparen. Den köper jag. Ibland behöver stora ting enkla verktyg, i alla fall då det gäller en enkel människa som jag själv.

Markus Weckström är militärpastor.

#bönetwitter

”Treenige Gud. Ta mitt kanti-ga liv och forma det enligt alla Dina tre dimensioner.”

Följ Kyrkpressens böne-twitter på sökordet #bönetwitter

HELGENS TEXTER

FÖRSTA LÄSNINGEN
4 Mos. 6:22–27
eller Jes. 66:1–2

ANDRA LÄSNINGEN
Ef. 1:3–6 (7–10) 11–14

EVANGELIUM
Matt. 28:16–20

Treenighetssöndagen.
Temat är ”Den dolde Guden”.

PSALMFÖRSLAG

286, 147, 148, 224 (N).
Psalmerna är valda av Dag-Ulrik Almquist.

VECKANS PERSON

BARNABAS föddes på Cypern, dog martyrdöden år 61 och hette från början Josef. Namnet Barnabas, Bar Nebo, kommer från arameiskan och betyder ”tröstens son”. Enligt Kolosserbrevet var han kusin till evangelisten Markus.

Barnabas tog initiativ till den första kollekten efter att ha hört profeter från Jerusalem förutspå en kommande hungersnöd i staden. Han är också känd för att han, efter att han blivit en av apostlarna, sålde en åker och gav pengarna till de andra apostlarna. Den här händelsen brukar lyftas fram som ett exempel på urkyrkans egendomsgemenskap. Källa: Wikipedia

KALENDERN 29.5–4.6

ÅBOLANDS PROSTERI

VÄSTÅBOLAND VÄSTÅBOLAND:
Pargas församlingsdistrikt:
Sö 31.5. kl 10: Högmässa i kyrkan, Backström, Ollila.
On 3.6. kl 18: Veckomässa i kyrkan, Backström, Lehtonen.
Nagu kapellförsamling:
Sö 31.5. kl 11: Psalmgudstjänst i kyrkan med Birgitta Sarelin.
Korpo kapellförsamling:
Sö 31.5. kl 11: Gudstjänst i Korpo kyrka, Killström, Granlund.
Houtskär kapellförsamling:
Sö 31.5. kl 11: Gudstjänst i kyrkan, Heikkilä, Heikkilä.
Iniö kapellförsamling:
Sö 31.5. kl 11: Högmässa i kyrkan, Vuola.

ÅBO
sö 31.5 kl. 12: Högmässa i Domkyrkan, Öhman (pred), Björkgren (lit), Danielsson. Ensemble Vida, dir. Martin Segerstråle medverkar i högmässan. Barnhörna. Kyrkkaffe.
ons 3.6 kl. 13: Sommarcafé i Aurelia (1 vän.), öppet hus för alla åldrar. Som gäst Bhibin Shakya från Nepal.

ÅLANDS PROSTERI

HAMMARLAND
31.5 Treenighetssöndagen:
Gudstjänst vid orgeln kl 12 med Andreas Karlsson och Ingemar Johansson. Efter gudstjänsten guidar Henrik Karlsson i kyrkan. Servering i vapenhuset.

JOMALA
Fre 29.5 kl. 14: Andakt i Rönngården.
Sön 31.5 kl. 14: Familjegudstjänst vid dammen Danielsson, Winé, Erlandsson.

MARIEHAMN
31.05 Högmässa: kl. 11 i S:t Görans, G S, J. D. Kyrkkaffe.
02.06 Kyrkofullmäktigemöte: kl. 18.30 i församlingshemmet.
Kyrktaxi mot beställning, tfn 19500.

SUND-VÄRDÖ
Söndag 31.5 kl. 11.00: Högmässa i Sunds kyrka. Juanita Fagerholm-Urch, Kent Eriksson.

NÄRPES PROSTERI

KORSNÄS
Fre 29/5 9.30: Barndagvårdens vårandakt i Kyrkan.
Lö 30/5 10.00: Skolavslutningsgudstjänst i Kyrkan.
Sö 31/5 11.00: Gudstjänst i Kyrkan, Guy Kronqvist, Deseré Granholm.
Må 1/6 Skrifskolutfärd: Start från Harrström 8.45, Smedbacken 8.50, Strandmoss vägsål 8.55, Taklax 9.00, Bjurbäck 9.10. Kors-

näs församlingshem 9.25, Granskog 9.35, Molpe 9.40.
Ti 2/6 9-15: Skriftskola på Strandhyddan. Buss från Harrström 7.50, Smedbacken 7.55, Strandmoss 8.00, Taklax 8.05, Bjurbäck 8.15, Korsnäs församlingshem 8.30, Granskog 8.40, Molpe 8.45.
On 3/6 15-20: Skriftskola på Strandhyddan. Buss från Harrström 13.50, Smedbacken 13.55, Strandmoss 14.00, Taklax 14.05, Bjurbäck 8.15, Korsnäs 14.30, Granskog 14.40, Molpe 14.45.
On 3/6 19.00: Konfirmandföräldrarna inbjuds till Strandhyddan.
To 4/6 9-15: Skriftskola på Strandhyddan. Busstransport som på tisd.
Fre 5/6 9-14: Skriftskola i Församlingshemmet.

KRISTINESTAD
kristenstadssvenskaforsamling.fi
Ekumenisk bönesamling: fr 29.5 kl 19 i Metodistkyrkan i K.stad
Skolgudstjänst: lö 30.5 kl 9.15 i L:fjärds kyrka, Norrback, Martikainen
Gudstjänst: sö 31.5 kl 12 i K:stad, Norrback, Martikainen
Högmässa: sö 31.5 kl 16 i Sideby, Norrback, Martikainen
Internationell sommarfest: fr 5.6 kl 18 knytka, Norrback m.fl.

NÄRPES

www.narpesforsamling.fi
Närpes
Lö 30.5 kl 9: Skolgudstjänst för åk 1–6, Ingvesgård, S.Lindén.
Lö 30.5 kl 19: Säsongöppning på Fridskär, Ingvesgård tal, Britt-Marie o Gun-Helen Antfolk sång. Bokloppis för missionen.
Sö 31.5 kl 12: Högmässa Lassus, G.Lindén.
Övermark
Fr 29.5 kl 13: Samling för pensionärer o daglediga i förs.hemmet. Gäst Majgret Lillsjö tema: A.G.Stjernberg. Lassus, Wikstedt, Bäck.
Lö 30.5 kl 9: Skolgudstjänst för åk 1–6, Jakobsson, Wikstedt.
Sö 31.5 kl 10: Högmässa Jakobsson, Wikstedt.
Pörtom
Lö 30.5 kl 9: Skolgudstjänst för åk 1–6, Sundqvist, G.Lindén.
Sö 31.5 kl 14: Högmässa Sundqvist, S.Lindén.
Småpaket till Varbla ryms med, inlämnas till Drängstugan före 2.6.

KORSVOLMS PROSTERI

BERGÖ
Lö kl 11: Skolgudstjänst, Englund, Brunell.
Sö kl 14: Gudstjänst, Englund, Brunell.
Må 1.6 – Fr 5.6: Skriftskolläger på Tiströns kyrka tillsammans med Petalax församling.
KORSVOLM
Högmässa: 31.5 kl 10 i kyrkan. Berg och Nordqvist-Källström.

KVEVLAX
Skolgudstjänst: fr kl 10, Snellman, Andrén. För skolorna Petsmo och Hankmo.
Skolgudstjänst: lö kl 10, Lundström, Andrén. För skolorna Kvevlax och Kuni-Vassor.
Gudstjänst: sö kl 10, Lundström, Andrén.
Bönestund: i Krubban för konfirmandlägret må-to kl 21.
Gemensamma kyrkofullmäktiges sammanträde: to 4.6 kl 18.30 i Gamla Vasa.

MALAX
Diskussionsgruppen: Amici in spiritu to 28.5 kl. 19 i KH. PoID Lorenz Uthardt inleder om etik.
Daghemmens och Dagmamornas Vårkyrka: fre 29.5 kl 9.45 i kyrkan.
Skolornas Vårgudstjänst: lö 30.5 kl 9.30 i kyrkan.
Gudstjänst: sö 31.5 kl 10 i kyrkan. Norrback, Lax.
Bibelstudiegrupp: Markus evangelium sö 31.5 kl 15 i KH.
Träffpunkt Socken: Onsd kl 10–14 för vuxna daglediga i Malax med omnejd. Vi umgås kring hälsofrämjande program och blir serverade varm sopplunch och kaffe för 3 euro. Loppis.

PETALAX
Gudstjänst: sö 31.5 kl.11 Björklund, Brunell
Konfirmeringsläger: på Tiströns kyrka 1–5.6

REPLIT
Gudstjänst: Replot sö kl. 10. Kaski, Wargh.
Högmässa: Björkö kl. 12:30. Kaski, Wargh.
Gemensamma kyrkofullmäktige: sammanträde hålls 4.6.2015 kl. 18:30 i Gamla Vasa.

SOLF
Skolgudstjänst: lö kl. 8.45 för Solf skola.
Gudstjänst: sö kl. 10, Audas-Willman, Wargh.

VASA
TREFALDIGHETSKYRKAN
Högmässa: sö kl 13 Store, Andersson.
Aftonmusik: ons 3.6 kl 19.30 Kajsa Dahlbäck, sång, Mikko Perkola, viola de gamba, Nikko Kumpuvaara, dragospel. Fritt inträde.
SUNDOM KYRKA
Högmässa: sö kl 10 Lindblom, Andersson.

PEDERSÖRE PROSTERI

ESSE
Fr kl 11.30: Skolgudstjänst i kyrkan, Granlund, Ravall.
-kl 13.30: Andakt i Esselunden, Isaksson, Ravall.
-kl 14.15: Andakt i Essehemmet, Isaksson, Ravall.
-kl 20: Ungdomssamling i Fyren, Björkman.
Sö kl 10: Gudstjänst i kyrkan, Isaksson, Ravall, GloriEss. Textläsare: Jonas Forsblom, dörrvärdar: Lappfors.

RADIO & TV

Andrum kl. 6.54

(med repris 9.10)

Fre 29.5 Jan-Erik Lindqvist, Helsingfors **Lö** 30.5 8.53 Familjeandakt. Lars Collmar läser ur sin bok *Helga Hund i Betlehem* (repris från 9.7.2005) **Må** 1.6 Anders Hamberg, Åbo **Ti** 2.6 Björn Wallén, Ingå (repris från 10.9.2002) **Ons** 3.6 Björn Wallén, Ingå (repris från 11.9.2002) **To** 4.6 Björn Wallén, Ingå (repris från 12.9.2002).

VEGA

Aftonandakt kl. 19.15

Fre 29.5 Psaltarens poesi. Uppläsare: Karl-Johan Hansson (repris från 15.1.2003) **Lö** 30.5 17.58 Ett ord inför helgen, S:t Henrikskatedralen i Helsingfors. **Sö** 31.5 Helena Rönnberg, Helsingfors **Må** 1.6 Hedvig Långbacka och Lars-Johan Sandvik samtalar om Nykarleby kyrka och dess skatter (repris från 12.2.2014) **Ti** 2.6 Mayvor Wärn-Rancken, Borgå

VEGA

Ons 3.6 Carola Engblom, Kimito **To** 4.6 Ralf Karlsson, Åbo (repris från 18.6.2009)

Gudstjänst kl. 13.03

Sö 31.5 Mässa med S:t Henriks katolska församling i Helsingfors. Mässan förrättas av Teemu Sippo. Kantor: Marko Pitkäniemi.

VEGA

KYRKAN I ESBO⁺ Esbo svenska församling

Musik i sommarkvällen 2015

Esbo domkyrka, Kyrkparken 5, varje sö. 31.5 - 23.8 kl. 19.

31.5. Raisa Lahtiranta & Heidi Salonen, sång. Seppo Tarhio, piano, Marja-Liisa Talja, orgel. Merikanto, Pylkkänen, Pergolesi.

7.6. Kaj-Erik Gustafsson, orgel, Harry Dahlström, sång. Sibelius.

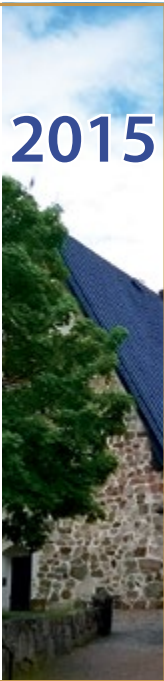
14.6. Tiina Sinkkonen, alt, Iro Haarla, piano, Ulf Krokfors, kontrabas, Juhani Aaltonen, saxofon & flöjt. Negro spirituals.

21.6. Anna-Liisa Haunio & Leena Talvio. Virsikirja & Psalmbok.

28.6. Sari Rautio, sopran, Matti Rautio, piano. Haapasalo, Obradors, Nin, Sibelius.

Fritt inträde. Arr. Esbo sv. förs. & Espoon tuomiokirkkoskr.

Mer information: www.esboforsamlingar.fi/musik

-kl 14: Sammankomst i Punsar bönehus.
Ti kl 19: Föräldrasamling för lägerskriftskolan, i församlingshemmet.
Anmälningar till Dagklubben 2015-2016: tas ännu emot på telefon 0403 100 456 eller via länk på Esse församlings webbsidor. Gäller födda år 2010 och 2011.
Lotterivinster: till Slef:s årsfest i Esse 25-28.6 mottages med tacksamhet. Kan lämnas till församlingshemmet vardagar kl 8-16 (huvudingången).

JAKOBSTAD

Fr 10-12: Församlingskansliet öppet.
Lö 19: School's out i FC ungd.utr.
Sö 12: Gudstjänst i kyrkan, Björk, Borgmästare.
15: Sammankomst i Skutnäs bönehus, Martti Vähäkangas.
17: Fokus i FC, Ralf Salo.
Ti 13: "Kvar i stan" i FC. Gäst: Märta-Lisa Westman. Andakt Turpeinen.

KRONOBY

Gudstjänst: sö 31.5 kl 10.00 Ventin, Ellfolk-Lasén, Ytterbrätö läslag
Musik i värvällen: sö 31.5 kl 19.00 i kyrkan, Kronoby Hornkappell. Fritt inträde, frivillig kollekt för palleativa vården

LARSMO

To 28.5 kl. 18 (Obs tiden) Karasamling: vid prästgården. Knytkalas. Bertel Häger är kvällens gäst.
Sö 31.5 kl. 10 Gudstjänst: Lassila, Wiklund, dop. Kyrkvård: Byggmästar, Strömsholm.
Må 1.6 kl. 10 Sommarskriftskolan: inleds i församlingshemmet.
To 4.6 kl. 18 Nattvard: vid Sandlunden, Lassila, Wiklund.
Sommarens tätläger: För juniorer (åk 4-6): 22-24.6, för miniorer (åk 1-3): 29-30.6. Anmälan till pastorskansliet, tel. 728 1555, elektroniskt via www.pederso-reprosteri.fi eller larsmo.forsamling@evl.fi, senast 12.6.

NEDERVETIL

Gudstjänstgrupperna samlas: to 28.5 kl. 18.00 i fh.
Finsk mässa: sö 31.5 kl. 10.00, Store, Smedjebacka.

NYKARLEBY

Kanslierna öppna 1.6 - 31.8:
Nykarleby: Må kl 9-12, ti stängt, on kl 14-17, to kl 10-13
Munsala: Ti kl 9-13
Jeppo: On kl 9-13
NYKARLEBY
Fr kl 13.40 Skolgudstjänst: kyrkan, högstadiet och gymnasiet
-kl 19.30 Schools Out: ungdomssamling i fh
Lö kl 9 Skolgudstjänst: kyrkan, lägstadiet, Edman, Lilius
Sö kl 18 Kvällsgudstjänst: fh, Edman, Lilius
MUNSALA
Lö kl 9.30 Skolgudstjänst: kyrkan, teol. stud. Söderbacka, Lönnqvist
Sö kl 10 Gudstjänst: Edman, Lilius
JEPPÖ
Lö kl 8.30 Skolgudstjänst: kyrkan, teol. stud. Söderbacka, Lönnqvist
Sö kl 18 Kvällsgudstjänst: fh, Sandvik, Lönnqvist

HELSINGFORS KÖRSÅNG

Vårkonsert på Sveaborg

Chorus Sanctae Cecilae ger en vårkonsert fredag 29.5 kl. 19.00 i Sveaborg kyrka under ledning av sin nya dirigent, kantorn i Esbo svenska församling, **Pia Bengts**. Konsertprogrammet består av engelska körsånger, från den äldsta kända upptecknade sexstämmiga kانونen "Sumer is icumen in" från 1200-talet till en av Englands främste kompositörer, **Vaughan Williams**. Ett urplock av engelska madrigaler framförs också på konserten. Lutisten **Pentti Hildén** medverkar på lutan. Fritt inträde, programblad säljs vid dörren.

PEDERSÖRE

För ungdomar: Lö 19 School's out med grillparty i ungdomsutrymmen i församlingscentret i J:stad (Obs ingen ungdomskväll i Kyrkhemmet fredag!)
Gudstjänst: Sö 10 i kyrkan, Häggblom, Sandstedt-Granvik, textläsare Hilka Nygård, dörrvärdar Lövo
Sammankomster:
- Sö 15 i Flyngängens bönehus, Rune Östman
- Sö 18 i Kyrkostrands församlingshem

PURMO

To kl 20: Drängstugans personalmöte i prästgården.
Sö kl 11: Gudstjänst i kyrkan, Portin, Granvik.
To 4.6 kl 14: Andakt i Purmohemmet, Byskata, Johansson.

TERJÄRV

Ungdomssamling: fre 29.5 kl. 19-24
Gudstjänst: sö 31.5 kl. 10, khden, Stefan Lönnquist
Nattvardsmässa för äldre: to 4.6 kl. 14, khden, kantorn

REGION 2

DOMPROSTERIET

BORGÅ
Sö 31.5 kl. 10: GUDSTJÄNST I KULLO BYKYRKA
Lindberg, Tollander
KL 12: HÖGMÄSSA I DOMKYRKAN
Puska, Wilén, Söderström, Helenelund, Gaudemuskören
ORGELKVART I DOMKYRKAN
Ti 2.6 kl. 12: Minna Wesslund
To 4.6 kl. 12: Reidar Tollander
To 4.6 kl. 20: MUSIK I DOMKYRKAN
Manskören MANIFESTUM, dir. Tommi Niskala

LAPTRÄSK

Sö 31.5 kl. 10: Högmässa i kyrkan, Anita Widell, Mia Aitokari
Församlingskansliet stängt to 4.6.

LILJENDAL

Sö 31.5 kl. 12: Högmässa i kyrkan, Anita Widell, Mia Aitokari

LOVISA

Sö 31.5 kl. 10: Högmässa i kyrkan, Blom, Jokinen
Musikmatiné: sö 31.5 kl 16 i kapellet, Trio ad libitum
Sommarskriftskolans föräldramöte: ti 2.6 kl 18 i församlingsgården
Sommarcafé: varje onsdag fr.o.m. den 3.6 kl 13 i församlingsgården
Diakonissa Martina Starck-Kastréns avskedsfest: to 4.6 kl 18 i församlingsgården
På kommande:
Sommarens inledningsfest sö 7.6 efter gudstjänsten

PERNÄ

Taizemässa: sö 31.5 kl. 18.00 i kyrkan, Robert Lemberg, Marcus Kalliokoski
Församlingsutfärd till Pellingö: on 3.6 med start kl. 9.00 från kyrkans parkeringsplats. Kontaktperson diakonissan tel. 040-5236906.

SIBBO

SIBBO KYRKA: Sö kl 12 mässa Katja Korpi, Lauri Palin, gudstjänstgrupp, pensionärsorkestern.
Sommarutfärd till Sjundeå och Ingå: On 3.6. Buss för anmälda: Buss 1: Församlingshemmet kl 7:40, Gesterby (Boxv) kl 7:50, Box kl 7:55, Linda kl 8:05. Buss 2: Norra Paipis (Haléns hållplats) kl 7:30, Nickby Matkahuolto kl 7:50, Nickby//Mårtensbyv. korsning kl 7:55. Pris 45€ (betalas på bussen, gärna jämna pengar med), inkluderar guidningar, morgonkaffe m. smula, lunch m. efterrätt, buss och samvaro med våra trevliga

medarbetare. Tillbaka i Nickby är vi ca. 16.30. Mer info fås av Kristina Holm, tel. 0445663650.

Gravgårdstolkodag: To 4.6 kl 10-15. Mull, sand och redskap för gravskötsel fås från gravgårdens servicebyggnad. Där även blomförsäljning och kaffeservering.
Andakt kl 11, Ljustes kapell. Talko i Örtagården under dagen.

HELSINGFORS PROSTERI

JOHANNES

Mer information på Johannes hemsida: www.helsingforsforsamlingar.fi/johannes
Fr 29.5
kl. 10.15: Vårgudstjänst i Johanneskyrkan med Blindskolan, Cygnaeus och Kronohagens lägstadiet.
kl. 12.15-13.30: Veckolunch i Högbergsgården, Högbergsgatan 10 E. Välkommen på middagsbön i Johanneskyrkan kl. 12.
Lö 30.5
kl. 8.15: Vårgudstjänst i S:t Jacobs kyrka med Drumsö lägstadium.
Sö 31.5
kl. 10: Högmässa i S:t Jacobs kyrka. Lindström, Enlund. Kyrkkaffe.
kl. 12: Högmässa i Johanneskyrkan. Busck-Nielsen, Lindström, Almqvist. Damkören Sensivitas och Lindökören medverkar. Kyrkkaffe.
On 3.6
kl. 14: Sommarcafé i S:t Jacobs kyrka. Lindström, Enlund.
kl. 18: Veckomässa på Lekholmen.

MATTEUS

Matteus hemsida: www.matteus.fi
Kansliet är öppet under juni: må, ti, to, fr kl. 9-14.

MATTEUSKYRKAN Åbohusvägen 3
Sö 31.5 kl. 12: högm, Ahlfors, Sundroos. Kyrkkaffe.

On 3.6 kl. 12.30-14: sommarträff varje sommaronsdag, Forsén. Program och servering i Matteussalen. Varmt välkommen med! Liten serveringsavgift.
Grillkväll på Laajaranta:
1.6 kl. 17.30-20. Program: lekar, spel, allsång och gemenskap. Inomhus vid regn. Serveringsavgift 2euro. Ingen anmälan, meddela eventuella allergier till kansliet senast 27.5. Adress: Humleuddsvägen 15, Degerö. (Bussarna 88 och 89 från Hertonas metrostation.)
Pensionärsutfärd med Sibelius tema till järvenpää: to 11.6
Start från Matteuskyrkan kl. 9.15, tillbaka ca kl. 18. Vi besöker bl a Ainola, Sibelius hem, Aino Sibelius utställningen på järvenpääns taidemuseo och äter buffelunch på Härman Rati. Pris: 30 euro. Anmäl senast 1.6 till matteus.fors@evl.fi eller 09-2340 7300 må, ti, to kl. 9-14.

Dagläger för pensionärer på Laajaranta: 15-16.6 kl. 10-16. Program: Morgonkaffe med smörgås, dagsinledning, fritid, sångstund, lunch, program och eftermiddagskaffe. Pris: 20euro, kontantbetalning. Anm. senast 10.6 till kansliet matteus.fors@evl.fi eller 09-2340 7300. Adress: Humleuddsvägen 15, Degerö.
Familjeläger 14-16.8 på Lekholmen: Start fredag kl. 17.15 och tillbaka söndag kl. 16.30. Pris: vuxna 40€, barn 3-17 år 30€, under 3 år gratis.
Anm. senast fr 5.6 till catarina.barlund-palm@evl.fi, meddela deltagarnas namn, barnens ålder och eventuella matallergier och dieter. Begränsat antal platser. Arr. Svenska församlingarna i Helsingfors

PETRUS

www.petrusforsamling.net
Sö 31.5:
- **kl. 10 Högmässa:** i Munksnäs kyrka, Tegelst. 6. Thylin, Ahlberg.
- **kl. 10 Högmässa:** i Äggelby gamla kyrka, Brofogdev. 12. Sandell, Mathias Sandell.
- **kl. 15.30 Puls-gudstjänst:** i Petruscentret, Vesperv. 12 A. Barnkyrka.
Ti 2.6:
- **kl. 9.30 Gemenskapdagar på Björkebo 2-4.6:** gemensamt start alla dagar kl. 9.30 från Vesperv. 12. Bibelundervisning m.m. Start tillbaka kl. 16. Anmälan till diakonissorna Gunilla Riska (09 2340 7125) eller Bodil Sandell (09 2340 7227).
To 4.6:
- **kl. 10 Öppet Hus och Diakoni på Torpet:** Församlingens nya café Torpet, Köpingsv. 48. Kl. 10-12 utdelning av donerat bröd, möjlighet till enskilt samtal och bön. Kaffé och samtal kl. 13. Välkommen! Ledare diakonissan Nina Nybergh.
Fr 5.6:
- **kl. 16 Barnlägrets glada avslutnings-**

Välkomna till Missionsfesten i Esbo 6-7.6.2015

Festplatsen är Lagstads skola, Esbogatan 7 om inget annat anges. Fritt deltagande. Barn- och ungdomsprogram ordnas. Hela programmet finns på www.missionsfesten.fi
Arrangörer: Esbo svenska församling och Finska Missionssällskapet

Lördag 6.6

9.30 Sing-in, Malmgren & Sons

10-12 Mission i morgon - Kungsväg eller Via Dolorosa? Lagstads skola. Välkomstord och andakt, kyrkoherde Roger Rönnberg, Esbo svenska församling. Esbo stads hälsning, Barbro Högström, direktör för svenska bildningstjänster. Biskop Björn Vikström: Att följa Kungen i spåren. Direktör för utrikesarbetet Rolf Steffansson: Den lidande kungens väg. Chef för det kyrkliga samarbetet Pia Kummel-Myrskog: Korsning - När våra vägar möts, om förändringar och samarbete med andra kyrkor. Musik: Malmgren & Sons (Walter Malmgren, Alina Huldén, Oscar Fagerudd, Toivo Hellberg)

14-16 Aktuellt från kungariket, Lagstads skola. Finska Missionssällskapets missionärer Christine Björkskog (Etiopien), Andrey och Christina Heikkilä (Ryssland), videohälsningar från världen. Ledare för Grace Community Service i Nepal, Bhibin Shakya. Verksamhetsledare vid Mekane Yesus-kyrkans verksamhetscenter i Dessie, Etiopien, Samuel Nigusu. Musik: Maria Kalaniemi

16.30-17.30 "Paulus - en föräldrad missionsstrateg?", Lagstads skola. Paulus missionsvägar i Romarriket med Johanna Björkholm-Kallio, Musik: Furahakören

19.30 Våra vägar möts - kvällsmässa i Esbo domkyrka. Liturg Johanna Björkholm-Kallio, texter: Sofia Torvalds och Heidi Juslin-Sandin, musik: Gnistra (Katarina Kvarnström, Marianne Maans, Sinikka Kontio, Matti Kontio). Efter mässan kvällste i Esbo domkyrkas församlingsgård, Kyrkstranden 2

Söndag 7.6.

10-10.30 Sing-in och bön med Furahakören, Lagstads skola

10.30 - 11.30 Kungen - bibelstudium med Ben Thilman och Furahakören, Lagstads skola

13 Högmässa i Esbo domkyrka

Varmt välkomna!

fest: i Södra Haga kyrka, Vesperv. 12. Pizza och kaffe. Alla är välkomna med! **Petrus kansli har flyttat:** p.g.a. renovering. Vår nya adress är Haga Prästgårdsväg 2.

HELSINGFORS PROSTERI

LEKHOMEN: På Lekholmen har man ända sedan starten år 1937 bedrivit en öppen verksamhet som kallas holmbo-verksamheten. Mellan 2.6 och 10.8 är Lekholmen öppen för dig som är över 15 år. Du kan komma ut för att umgås med vänner, njuta av naturen och för att ta del av den andliga gemenskapen. Lekholmens sommarprogram består av allt från simning och lek till djupa diskussioner och stämningsfulla andakter. Bekanta dig med sommarens program, som ordnas av Petrus, Matteus och Johannes församlingar. www.lekholmen.fi Välkommen!

SUVIVIRSI (finskspr.): vi sjunger i sommaren med våra finska vänner på Narinken torsdag 28.5.kl.17 och 19. Försångare Emma Salokoski och Tommi Kalenius. Suvivirsi bandet. Allsång. Tommi Kalenius band medv. Välkommen!
HÖSTEN ÄR SNART HÄR: Känner du för att jobba för en givande viktig medmänsklig insats? För nya samtalstjänstdejourer inleddes en kurs i oktober 2015 i Helsingfors. Kursen omfattar 30 timmar och den ger en mångsidig bakgrund för att bemöta personer som ringer till Samtalstjänst. Via kursen kan man också gå vidare till fortbildning för att svara på meddelanden i nätposten eller på brevjourens brev. Församlingsmedlemskap förväntas samt en förmåga att lyssna. För urval till kursen vänligen kontakta tf verksamhetsledaren Astrid Nurmivaara tfn 050-3800660 eller e-post: astrid.nurmivaara@evl.fi
Församlingarnas samtalstjänst: dejourer på tfn 01019-0072 (från utlandet +358 1019 0072) varje kväll kl.20-24. En webbaserad hjälptjänst finns på adressen <http://evl.fi/natjour>
Användaren behöver inte uppge namn, e-postadress eller andra uppgifter som kan leda till identifiering utan väljer själv en signatur och ett lösenord. Ring eller skriv när Du behöver stöd!
KAMPENS KAPELL: är öppet vardagar 8-20 och veckoslut samt helgdagar 10-18.
Mer info: www.helsingforsforsamlingar.fi

DEUTSCHE GEMEINDE
So 31.5. um 11 Uhr: Konfirmationsgottesdienst am Sonntag Trinitatis mit Abendmahl (Panzig). Kinderkirche

MELLERSTA NYLANDS PROSTERI

ESBO
Högmässor sö 31.5: Esbo domkyrka kl. 12.15. Ertman, Wikman. Vi sjunger i sommaren. Kyrkkaffe i Sockenstugan.
Hagalunds kyrka kl. 12. Jäntti, Malmgren. Kyrklunch med soppa, väfflor & kaffe.
Konserterien Musik i sommarkvällen: Esbo domkyrka kl. 19 varje sommar-söndag kl. 19 t.o.m. 23.8. Sö 31.5 Raisa Lehtiranta & Heidi Salonen, sång, Seppo Tarhio, piano. Marja-Liisa Talja, orgel. Merikanto, Pylkkänen, Pergolesi. Fritt inträde.
Orgelnatt och Aria: Esbo domkyrka varje to. kl. 22.4.6 - 27.8. Mer info, program & biljetter: www.urkuoyfestival.fi
Tillsammans på Kungsvägen - Missionsfesten 6-7.6 i Lagstads skola: Missionsaktuellt lö. 6.6 kl. 9.30-12 och 14-18 och sö. 7.6 kl. 10-11.30, tal och musik med bl.a. Björn Vikström, Rolf Steffansson, Pia Kummel-Myrskog, Malmgren & Sons, Maria Kalaniemi, Furahakören och missionärer från Nepal, Etiopien och Ryssland. Kvällsmässa i Esbo domkyrka lö. 6.6 kl. 19.30. Björholm-Kallio, folkmusikgruppen Gnistra, texter av Sofia Torvalds och Heidi Juslin-Sandin. Kvällste i församlinggården. Festhögmässa i Esbo domkyrka sö 7.6 kl. 13 (OBS tiden!). Liturg Roger Rönneberg, predikan Rolf Steffansson, Furahakören, församlingens kantorer och körer. Lunch å 10 € i Lagstads skola. Mer info & program www.missionsfesten.fi, www.esboforsamlingar.fi

Sommarträff med andakt & kaffe: Olavs kyrka, svenska sidan, varje ti 2.6-25.8 kl. 13-14.30.
Grillkväll: Södrik kapell ti 2.6 kl. 17-19.30, von Martens.
Sommarsamling: Köklax kapell to 4.6 kl. 18.30, von Martens.
Midsommarfest: Mataskärs lägercentrum, Mataskärv. 3, midsommarafton fre 19.6 kl. 17-21, Ertman, Kronlund, Andersson-Sjögren, Grönqvist. Kaffe och jordgubbstårta, flagghissning, konsert i kapellet, andakt, korvgrillning, trevlig samvaro. Behöver du transport? Anmäl dig senast 9.6, 050 432 7526, ann-christin.lintula@evl.fi. OBS! Ingen förhandsanmälan om transport inte behövs!

GRANKULLA

Sö 31.5 kl.12 Treenighetsdagens högmässa: Ulrik Sandell, Barbro Smeds. Kaffe i nedre salen.

KYRKSLÄTT

Sångkväll med solister och allsång: to 28.5 kl. 18 i församlingshemmet, Församlingssvägen 1. Även Lars-Henrik Höglund, gitarr, och Susann Joki, piano och sång, medverkar. Fritt inträde. Frivillig avgift för kaffe med tillugg till förmån för diakoniarbetet.
SensommarDax: dagläger 3-12.8 på Lyan för barn i åk 1-4. Pris: 80 € för församlingens medlemmar. Info och anmälningar: www.kyrkslattsvenska.fi. Frågor: jenny.akerlund@evl.fi, tel. 050 376 1488.
Dagklubbarna hösten 2015: Anmälningstiden har börjat. Info och anmälningar: www.kyrkslattsvenska.fi. Frågor: jenny.akerlund@evl.fi, tel. 050 376 1488.
Högmässa: sö 31.5 kl. 12 i Kyrkslätts kyrka. Lars-Henrik Höglund och Susann Joki.
Lopptorget öppet: on 3.6 kl. 15-17. Adress: Silverhagen 6, Gesterby.
Försäljning av saker med patina: to 4.6 kl. 9-13 på Kyrkslätts torg. Försäljning av lite värdefullare second hand föremål. Väderförbehåll. Arr.: Kyrkslätts svenska och finska församlingar.
Uteförsäljning i och vid församlingshemmet: fre 5.6, kl. 10-13. Potatisgröt (2 €/port) serveras 10.30-11.30 (eller så långt den räcker). Bröd, kakor, stickat och virkat mm. Lotteri. Måndagsgruppen säljer till förmån för missionen och Tisdagsgruppen till förmån för församlingens diakoni.
Sommarcafé: to 11.6 kl. 12-14 i församlingshemmet. Pajpartaj.
Kyrkoherdeämbetet: öppet juni-augusti må-ti kl. 9-11.30 och 12.30-15. Fredagar stängt. Tel. (09) 8050 8292. Epost kyrkslatts.svenska.forsamling@evl.fi, www.kyrkslattsvenska.fi

TAMMERFORS
Sö 31.5: Treenighetssöndagens högmässa kl 11 i SvH, Kim Rantala och Elina Haapaniemi. Kvartetten Anioia sjunger.

VANDA
Pastorskansliet håller sommaröppet juni-aug: ti-fre kl 9-13, måndagar stängt. Prästdejour på kansli onsdag - fredag under sommarmånaderna. Diakonimottagning endast på torsdagar kl. 10-11.30 (juni-aug)
Högmässa: i Helsingkyrka S:t Lars sö. 31.5 kl. 10. M. Fagerudd, K. Varho. Efter högmässan avskedskaffe i Prostagården för barnledare Harriet Forsstén.
Vardagsrummet: ons 3.6 kl. 18-19.30 i Kivistö kyrka, församlingssalen. En svenskspråkig träff för människor i alla åldrar. Kom och bekanta dig med dina grannar från västra Vanda. Fritt utrymme för samtal och samvaro. Tuija presenterar för oss ett av sina favoritbrödrecept.
Vanda församlingars gemensamma midsommarfest: fre 19.6 i Kuntokallio. Pris: 10 euro, transport och kaffe med dopp ingår. Anmälan senast 12.6 till våra diakoniarbetare. Kolla bussrutten och tiderna i Vantaan Lauri 28.5.

RASEBORGS PROSTERI

EKENÄSNEJDENS SVENSKA Barnens värdkyrka: fr 29.5 kl.10 i Tenala kyrka, S.Söderlund, S.Lindroos, H.Hollmérés.
Högmässor/gudstjänster 31.5: Kl. 10 Ekenäs kyrka, M.Cleve, N.Burgmann.
Kl. 12 Bromarvs kyrka (ej HHN), S.Söderlund, N. Burgmann.
Kl. 18 Snappertuna kyrka, M.Cleve, P.Nygård.
Kl. 18 Tenala kyrka, S.Söderlund, S.Lindroos.
Konsert: sö 31.5 kl. 18 i Ekenäs kyrka. Gospel, psalmer och sånger med Birger's Ragtime Band. Program 10€. Info: www.ekenasnejdensforsamling.fi

INGÅ

Fre 30.5 kl 9: skolkyrka i Degerby kyrka. Tom Hellsten, Magnus Ljungqvist och skolkören.
Sö 31.5, Treenighetss., kl 10: högmässa i Ingå kyrka, Hellsten, Lumio.
Ti 2.6 kl 14: sommarcafé på Prästgården. Trevlig samvaro med kaffe. Lindström.
Ons 3.6 kl 19: konsert i Ingå kyrka. Petros Paukkunen, orgel. Fritt inträde, program 5 €.
Verksamhet på finska: Su 31.5, Pyhän kolmin. p. klo 12: messu Inkoon kirkossa. Hellsten, Lumio.

KARIS-POJO

Högmässor, Sö 31.5: kl. 12 OBS! tiden. i S:ta Katarina kyrka, Karis. Raunio; Westerlund. Mats Karlsson, oboe; Gunnar Westman, orgel. kl. 12 i S:ta Maria kyrka, Pojo. Nylund; Söderström.
Mera info: www.karis-pojoforsamling.fi

ESBO STIFT

LOJO
Sommarklubb: i Virkby 1.-17.6. klo 9-14 för familjer. Församlingen bjuder kaffe och saft. Du kan ta egen mug samt fika med. Det finns en grill, ifall man tar med nåt man vill grilla. Du kommer och går som du vill. Mera info Pia Österman.
Sö 7.6. kl.13.00: Friluftshögmässa i Vivamo. Riitta Mäenpää. Kyrkkaffe och kyrktaxi.
Ti 16.6 Sommarutfärd till Lovisa: med Mari Nurmi och Juhani Korte. Start 8.00 från Virkby st1 via Kässä till Lojo. 8.30 start från Lojo till Lovisa. Pris 65 euro, innehåller bussresan, lunch, kaffe och guidning. Vi besöker Lovisa kyrka, Strömfors bruk och mycket mer. Anmälan helst som sms och epost, mari.s.nurmi@evl.fi och tel. 0443284273 Mari Nurmi, meddela var du stiger på bussen, telefonnummer och matallergier. Sista anmälningstiden 11.6. Tillbaka är vi ungefär 17.00.
Sö 28.6. kl.13.00: Högmässa i Virkby kyrka. Kuismanen. Kyrktaxi.

MARKNAD

ÖNSKAS HYRA

Ärlig, rökfri, arbetsam Farmor, som ska till Stockholm att sköta Elsa, 9 mån, i tre månader i höst, behöver en säng i Stockholm. 1.9-30.11.2015. Kan du hjälpa? Siri Hagnäs, Jakobstad siri.hagnas@gmail.com

Äldre par önskar hyra 2-3 rum + kök + balkong, eventuellt radhus, i Vasa. Brändö-Gerby-Smedsby-området. 040-5770925

Fortsättningsstuderande söker tvåa på axeln centrala Hfrs-Gumtåkt kampus. Rökfri, ej husdjur. Tel: 040-7251120

Skötsam och rökfri lärare från Österbotten med jobb i Esbo fr.o.m. augusti, söker etta eller liten tvåa i Esbo/Grankulla. Har inga husdjur. Ring Sandra Sundqvist, 0503609749

UTHYRES

Etta i Tölö ledig från 1.6. Hyra 620€. 040-5697337/Kerstin

Tölö 2r+kv+br,43m². Tvättstuga,bastu,trädgård,grill. Simhall&gym,spår-/busshåll. 0407188007

Totalt nyrenoverad ljus 3 r + nytt kök, 93m2, 3.vån. Ypperlig familjbostad eller som delad studentbostad i Hfors centrum, Norra Järnvägsg 19. Hyra 1950€/mån inkl. vatten, genast ledig tel. 0409609937 / Nyholm

DOMKAPITLET

VÄNLIGEN NOTERA: Domkapitlet i Borgå stift håller stängt 6.7 - 2.8.2015.

Pastoralexamen har avlagts av Tom Bergman, Maria Sten, Maria Lindberg, Jan-Gustav Björk, Janne Heikkilä, Eva-Lotta Blom och Niina Mura.

Teologie magistrarna Emilia Kuni, Stefan Ång och Gunilla Teir har godkänts för ordination till präst-ämbetet. Prästvigningen äger rum 7.6.2015 kl. 12 i Borgå domkyrka.

Kaplanen i Petrus församling Ronny Thylin har beviljats tjänstledighet 10.8.2015 - 18.1.2016 och pastor Camilla Norkko har förordnats att sköta tjänsten 13.7.2015 - 3.1.2016.

Tf kyrkoherden i Sundeå svenska församling Tom Bergman har förordnats att sköta kyrkoherdetjänsten i samma församling 1.7.2015 - 30.6.2016.

Församlingspastorn i Kyrkslätts svenska församling Linus Stråhlman har förordnats att sköta församlingspastorstjänsten i samma församling från 1.7.2015 tills vidare.

Förordnandet för tjänstlediga församlingspastorn i Borgå svenska domkyrkoförsamling Emma Audas har avbrutits på egen begäran från 1.9.2015.

Prosten Olav Johansson har förordnats att sköta kyrkoherdetjänsten i Saltviks församling 1 -

31.7.2015 och prosten Sirkka Liisa Enqvist 1.8 - 30.9.2015.

Domkapitlet har konstaterat att tjänsteförhållandet för kyrkoherden i Vörå församling Ulf Sundstén upphör från 1.9.2015 på grund av egen uppsägning.

Tjänsteförordnande har utfärdats åt kyrkoherden i Vörå församling Ulf Sundstén till kaplanstjänsten i Munsala kapellförsamling från 1.9.2015.

Kyrkoherden i Matteus församling Stefan Forsén har utnämnts till kontraktsprost i Helsingfors prosteri för sexårsperioden 1.6.2015-31.5.2021.

Inom utsatt ansökningstid har kyrkoherdetjänsten i Kimitoöns församling sökts av läraren vid finska skolan i Tarto (Estland), pastor Katarina Dahlqvist.

Inom utsatt ansökningstid har kyrkoherdetjänsten i Ålands södra skärgårdsförsamling inte fått någon sökande.

Inom utsatt ansökningstid har kaplanstjänsten i Houtskärs kapellförsamling sökts av tf kaplanen i samma församling Janne Heikkilä.

Inom utsatt ansökningstid har tjänsten som stiftssekreterare för personalvård vid domkapitlet i Borgå stift sökts av gemensamma kyrkoherden i Liljendals och Lappträsk svenska församling Stina Lindgård, ansvariga utbildaren vid Kyrkans utbildningscentral, pastor Virva Nyback samt en som önskar vara anonym.

Församlingsförbundet har sedan det grundades år 1920 på olika sätt verkat för att stöda det kyrkliga livet på svenska i Finland. Verksamheten idag tar speciellt fokus på att inspirera frivilliga och förtroendevalda i församlingarna, genom vårt kulturarbete inbjuder vi till samtal om kyrka och kultur, och på våra populära resor gör vi äventyr tillsammans i världen.

Kom med - bli medlem i Församlingsförbundet

Vi har i dagens läge cirka 700 personmedlemmar, alla församlingar i Borgå stift är också medlemmar, liksom en hel rad kyrkliga sammanslutningar. Vi vill gärna välkomna nya medlemmar med en liten kampanj! Kom med som ny medlem och du får Årsbok för Borgå stift och Tommy Hellstens bok Förändring som välkomsthälsning!

FÖRSAMLINGSFÖRBUNDET r.f.

Medlemsavgiften för personmedlemmar är 15 €/år. Som medlem får du Årsboken för Borgå stift hem med posten i slutet av året, du får 10 % rabatt i vårt förlag Fontana Media och du är med och stöder det kyrkliga livet i Svenskfinland.

Skicka dina personuppgifter per e-post till kontakt@forsamlingsforbundet.fi, sätt ett kort eller brev till Församlingsförbundet, Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors eller slå en signal till verksamhetsledare Kalle Sällström, 050-3562 475.

Böcker i nätet allkristet.fi
Och i vänstäderna Karleby & Jakobstad

 KYRKAN I HELSINGFORS

Helsingfors kyrkliga samfällighets gemensamma kyrkofullmäktige sammanträder torsdagen den 11 juni 2015 klockan 18 i Församlingarnas hus, Tredje linjen 22.

En förteckning över ärenden som kommer att föredras vid sammanträdet är från och med 3.6.2015 framlagd på anslagstavlor vid Helsingfors församlingars pastorexpeditioner och på den kyrkliga samfällighetens anslagstavla, adress Tredje linjen 22.

Föredragningslistan och protokollet kan läsas på webben: www.helsinginseurakunnat.fi/hallinto. Föredragningslistan publiceras ca en vecka före mötet och protokollet ca en vecka efter respektive möte.

Helsingfors, den 18 maj 2015

Ordförande

Uppvakta den nya studenten med en bok!

Det är mycket man inte måste
77 krönikor

Efter en stressig tid med studentskrivningar, ansökningar och många val kan det vara skönt att bli påmind om att det faktiskt är mycket man inte måste göra.

I Tomas Sjödins nya bok finns hans livsbejakande krönikor samlade. Här syns kampen mot tillvarons alla onödiga krav, men också kärleken som kan förvandla måsten till längtan.

27⁹⁰

Fontana Media

Fontana Media www.fontanamedia.fi • tfn (09) 612 615 30 • info@fontanamedia.fi • Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors

Med allt i en ryggsäck

RESA GRÖNT. Ila Nordman från Sundom begav sig på en månads resa till Thailand med bara en ryggsäck som packning. Med cirka tio plagg i bagaget insåg hon att man klarar sig med mindre än man tror.

TEXT OCH FOTO: HEIDI HENDERSSON

Det började med ett halvårs köpstopp. **Ila Nordman** och hennes man **Christian** hade bestämt sig för att resa till Thailand och ville spara ihop pengar för att kunna stanna i landet så länge som semesterdagarna tillät.

– Vi slutade använda bilen, började ordna så att vi kunde ta cykel eller buss överallt och det enda vi köpte var mat och busskort.

Genom att sluta konsumera och använda sig av kollektivtrafik kunde de samla ihop en reskassa som var tillräcklig för en månads resa. Flygresan klimatkompenenserade de genom att plantera träd via Naturskyddsföreningen och när de bokade boendet prioriterade de enkla och naturnära hyddor i områden som var mindre turismbelastade.

– Vi funderade mycket på packningen. Vi ville ju resa runt och ville ha så lite som möjligt att bära på. Vi försökte fundera på vad vi behövde ha med oss och vad vi kunde klara oss utan.

De enades om att klara sig med två skolväskstora ryggsäckar.

Grön packning

Väskorna packades med några väl genomtänkta klädplagg samt de hudvårdsartiklar som inte kunde införskaffas på plats.

– Vi använde kallpressad kokosolja som solskydd och den köpte vi i Thailand.

De köpte också färska aloe vera-blad på stranden att lägga på den färdigsolade huden.

Ila Nordman ville ha en så grön packning som möjligt och ersatte bland annat handspriten med kolloidalt silver som är effektivt mot bakterier, virus, svampar och parasiter.

– Det packade vi i så många 100 millilitersflaskor som vi kunde, både i sprayflaska och näsduschflaska. Och så tog vi en liten slurk varje dag.

För klädtvätt och hårtvätt packade paret med sig tvätt-nötter och för kroppstvätt reserverades ett antal ekologiska tvålar. I klädväg tog Ila och maken med drygt tio plagg var samt flipflops och fivefingers-skor.

– Fivefingers var ypperliga att ha på. Man kunde ha dem i Finland med tåstrumpor i på flyget och när vi kom fram var det bara att ta bort sock-

orna och vara barfota i dem.

Hon hade också med sig ett antal scarfer intryckta i väskan. De fick tjäna som både strandskynte och sarrong.

De var också bra att ha över axlarna och som extratäcke på flyget.

För den vanliga resenären kan paret packning verka väldigt knapp, men Ila och Christian förvånades över hur lite de faktiskt kom att behöva under den fyra veckor långa resan.

– Jag hade faktiskt med mig två klänningar för mycket.

Deras väskor togs emot med förvåning på många boenden och transportmedel under resans gång.

Det var många som undrade var vi hade bagaget och då fick vi svara ”no, just this”, säger hon och skrattar.

Den lätta packningen möjliggjorde att paret lätt kunde färdas genom landet. De höll sig till områden där lokalbefolkningen bodde och försökte sätta sig in i thailändarnas kultur och språk.

– Vi försökte lära oss så mycket thailändska som möjligt och köpte all mat på thai, förhandlade om priser och använde oss av hälsningsfraser. Det uppskattades jättemycket av befolkningen. Jag tycker det är att visa respekt att anpassa sig till stället där man är.

Avskärmade från allt

Favoritmålet under resan var en ö som heter Koh Jum, en plats där de kunde känna sig helt avslappnade och avskärmade från civilisationen.

– Det var helt fantastiskt, det fanns ingen ström och vi bodde i små hyddor vävda av palmlblad. Mellan sex och tolv startade de upp en generator så att vi kunde ladda telefonerna och ha igång fläkten. Fläkten behövdes för att få svalka, så om man ville somna var det bäst att gå och lägga sig före tolv. På morgnarna vaknade vi av att aporna landade på taket och började springa runt och leka, säger Ila Nordman, som redan längtar tillbaka.

”Jag hade faktiskt med mig två klänningar för mycket.”

Ila Nordman

SÅ RESER DU HÅLLBART

- **Res med fullsatta plan.** Ju högre beleggingsgrad desto mindre koldioxid per passagerare.
- **Välj nonstop,** mellanlandningar drar mycket bränsle.
- **Åk hellre** på en längre resa i året än flera korta för att minska på koldioxidutsläppen.
- **Välj tåg** eller buss när du kan.
- **Res inte** så långt. Utsläppen är kopplade till avståndet.
- **Fråga efter** miljövänliga hotell.
- **Välj inte** snabbfärjor. En snabbfärja kan bidra med mer koldioxid än ett flygplan på samma sträcka.
- **Köp utsläppsätter** eller klimatkompensera.
- **Se till** att dina pengar gynnar den lokala ekonomin.
- **Åk kollektivt** på plats.
- **Var sparsam** med el och vatten under din vistelse. Ett hotell i Thailand kan förbruka 700 liter vatten per gästnatt.
- **Testa alternativa** resor och boende, såsom couch-surfing (bo inneboende hos folk i andra länder).

(Källor: Aftonbladet Resa, medvetenkonsumtion, schysstresande.se, unep.fr/greenpassport)

ILA NORDMAN har en populär blogg med fokus på miljöfrågor. Hon fick mycket respons på sin lätta packning när hon skrev ett inlägg om resan. – Läsarna blev intresserade av att det verkade vara så praktiskt med bara en ryggsäck.

Paret har funderat på att göra en ny resa till Thailand och har inga planer från att frångå sin ryggsäckspackning.

– Jag ser inga resväskor i vår framtid. Speciellt om man reser till ett varmt land finns det ingen anledning att packa med fler grejer än så här.

Allt fler vill resa grönt

Men det är inte bara Ila Nordman som tänker grönt när det kommer till resor. På Apollo-resor säger arrangörerna att de har märkt av en ökande efterfrågan på hållbara resor bland sina kunder. Enligt en undersökning som resebyrån Apollos moderbolag Kuoni låtit göra tror resenärer på att framtidens turistresor ska erbjuda både nya, exotis-

ka och hållbara resmål samt en ökad ekoturism.

– Det står klart att det finns ett behov av att identifiera miljövänliga sätt att se världen och uppleva olika länder på, kommenterar Kuoni enkätundersökningen.

Föreningen turismorganisation, UNWTO, uppskattar att de internationella turistankomsterna kommer nå 1,8 miljarder år 2030, en ökning med närmare 8,2 miljoner från år 2011. Att möta den här tillväxten på ett ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbart sätt kommer bli turismens utmaning.

– Om vi ska kunna existera också i framtiden är det ett måste att vi påverkar produkten vi säljer och omständigheterna runt produkten.

Jordens resurser är begränsade och resebolag måste ta sitt ansvar, säger Apollos landschef **Eva Torra**.

Ansvarsfulla resor

Också organisationen Reilumatkailijat har märkt av ett ökande intresse för medvetet resande.

– Intresset har ökat. Ju mer man informerar människor om de negativa aspekterna av resande, desto större efterfrågan blir det på hållbara resor. Det gör i sin tur att företagen vill möta den här efterfrågan genom att belysa hållbarhetsfrågor i sin egen verksamhet och marknadsföra ansvar som en del av sin reseprodukt, säger ordförande **Julia Jänis**.

Reilumatkailijat startade sin verksamhet 2003. Fören-

ingens syfte är att informera om grundprinciperna för hållbart resande samt aktuella frågor rörande grön turism.

– Målgruppen är resebranschens nuvarande och kommande anställda samt resenärer och media.

Det finns många olika sätt att resa hållbart. Det viktiga är att tänka igenom hela resan.

– Till exempel då man väljer transportmedel, logi och aktiviteter. Det viktiga är att minimera resans miljöpåverkan, genom att till exempel dra ner på vatten- och energikonsumtion, minska på sopmängden och respektera djur och natur, stöda den lokala ekonomin samt respektera den lokala kulturen, säger Jänis.

INKAST BJÖRN VIKSTRÖM

Var inte rädd
... eller?

JAG TYCKER mycket om Ylva Eggehorn's psalm "Var inte rädd". Texten uttrycker ett trotsigt hopp inför en utsatt framtid, baserad på Guds löfte att vara med oss. Hon lär ha skrivit den inspirerad av en kvinnlig flyktings berättelse om en riskfylld båtresa mot tryggheten i ett främmande land.

SITUATIONEN KÄNNS skrämmande aktuell. Tusentals flyktingar från Afrika och Syrien är varje dag på väg mot vad de uppfattar som en drägligare tillvaro i Europa. De utnyttjas på vägen av samvetslösa människosmugglare som kräver dem på hutlösa summor för varje enskild etapp. Många lämnas på vägen; utblottade, misshandlade och lurade.

De som når ända fram till Medelhavets kuster utsätts för den yttersta prövningen. Hopträngda i sjöodugliga farkoster ger de sig ut på havet, och överges vanligen av besättningen långt innan de nått fram till någon av öarna på den europeiska sidan. Tusentals har drunknat, och de som trots allt lyckas ta sig in i Europa är allt annat än välkomna. De hamnar längst ner på samhällsstegen, där tryggheten är obefintlig. Ändå säger många att det här livet är bättre än den tillvaro de lämnat.

FRÅN ASIEN berättas nu liknande tragiska historier. Den förtryckta muslimska befolkningen i Myanmar försöker förtvivlat ta sig till en drägligare tillvaro, men grannländerna stänger sina hamnar för dem. Tusentals båtflyktingar driver omkring på havet utan vatten och mat.

VAR INTE rädd!? Är inte de orden bara verklighetsfrämmande floskler för dessa flyktingar, som sannerligen har all orsak att vara rädda? Kan vi med bevarad självkänsla och trovärdighet sjunga psalmerna i våra ombonade kyrkor, om vi inte samtidigt räcker ut en hand till våra mest utsatta systar och bröder? Psalmens budskap blir levande först då vi målmedvetet strävar efter att göra våra liv och våra församlingar till redskap för Guds omsorg.

JAG HOPPAS vårt land så fort som möjligt tar ett större solidariskt ansvar för den flyktingvåg som knackar på Europas dörr. Kanske vi då som Abraham efteråt kommer att förstå, att det var änglar som vi fick på besök.

Björn Vikström är biskop.

"Är inte de orden bara verklighetsfrämmande floskler för dessa flyktingar, som sannerligen har all orsak att vara rädda?"

ÖPPNINGSDORD KYRKOMUSIKFEST

Sångarna är kyrkans största och trognaste grupp

Ärade körsångare, musiker och vänner av körsång.

Vi befinner oss i den innersta kärnan av vår kyrkas och vårt stifts liv och identitet. Vi är samlade till körfest, till kyrkomusikfest, till det största enskilda evenemang som ordnas i vårt stift det här året.

Vi som är samlade är vår kyrkas viktigaste resurs. Vi representerar det viktigaste frivilligarbetet.

Det är ett obestridligt faktum att körsångarna är den största och trognaste gruppen av frivilligarbetare i vår kyrka. Vilken annan grupp ställer upp på övning två timmar per vecka för att vara redo att ge sitt bidrag i församlingens festliga gudstjänster vid de stora helgerna? Vilken annan grupp ställer troget upp på julaftonen och julmorgonen, på långfredag och påsk, på alla helgons dag och många andra dagar, just då också familjen är ledig och vi erbjuds så många lockande alternativ. Jag har många gånger med respekt betraktat sångarna

JOHAN WESTERLUND gläds över den stora körfesten i Raseborg i helgen. Till höger förbundssekreterare Jan Hellberg.

som kommer till kyrkan redan klockan fem på julmorgonen, för att vara uppsjunga och färdiga klockan sex när julottan börjar. Detta efter att ha firat julafton med sina familjer, och också då sjungit i kyrkan. Efter ottan har det ännu funnits en grupp som fortsatt till äldringshemmet för att låta julsångerna förgylla den gryende juldagen också där.

Vi vet också att det inte alltid är så glamoröst. Att körerna många gånger är små, att det inte alltid låter som i

tevegudstjänsterna från Sverige, att körledarna och kantatorerna får göra ett tungt och tidskrävande jobb att hålla det hela igång.

Men nu är vi här, nu är vi många. Vi har egen, ny-

"Vilken annan grupp ställer upp på övning i två timmar per vecka för att ge sitt bidrag till församlingens festliga gudstjänster?"

komponerad musik, vi har orkester, gemenskap och fest. Nu är vi här – vid kyrkomusikfesten i Raseborg, pingsthelgen 2015.

Det finns många som jobbat för festen, och många som skulle förtjäna att uppmärksammas för viktiga insatser. Jag vill särskilt nämna tre personer som gjort massvis med arbete under en lång tid. Dessa tre är vår förbundsdirigent och konstnärliga ledare Nina Kronlund, vår förbundssekreterare Jan Hellberg och vår festsekreterare Pia Valtanen. Ett stort tack till er och lycka till med allt det som ni bär på era axlar denna pingsthelg! Med dessa ord är det min ärofyllda uppgift är att få förklara festen öppnad! Låt sången ljuda till Guds rikets ära!

JOHAN WESTERLUND

Texten är det välkomsttal han höll vid den finlandssvenska kyrkomusikfesten i Raseborg, i egenskap av ordförande för Finlands svenska kyrkosångs-förbund.

REGNBÅGEN RÄTTIGHETER

Oklarheter kring regnbågen

Regnbågsfärger överallt. Flaggor i solen. Regnbågsflaggan är ett samlingsnamn för olika flaggor i regnbågens sju färger, till exempel fredsflaggan PEACE. Gayrevolutionens flagga från sextioalet har sex färger. Flaggornas innebörd bestäms av utseendet och sammanhanget.

Regnbågen i Bibeln är ett uttryck för Guds vilja med skapelsen ur ett frälsningsperspektiv. Många sätter likhetstecken mellan Guds vilja och kärlek. Men orden i 1 Joh 4:16 om att Gud är kärlek handlar om att vi ska älska Gud och behandla vår medmänniska med kärlek och respekt. Inte om att alla former av kärlek är Guds vilja. En del menar att skapelsen uppenbaras och utvecklas åt det hållet. Men är det Guds vilja med självgiften eller månggiften med tre män? Sådana äktenskap ingås i dag.

Under Stafettkarnevalen

uppmuntrades deltagarna att klä sig i regnbågsfärger och använda regnbågsflaggor. Men hade någon förklarat skillnaden mellan gayrörelsens ideologi och specifika mänskliga rättigheter? Alla vill inte delta i Pride-manifestationer. Debatten lär fortsätta i skolorna.

Alla livets orättvisor sorteras under brott mot mänskliga rättigheter. De som är emot utlevd homosexualitet sägs kränka andras mänskliga rättigheter. I vissa länder riskerar homosexuella fängelse och dödsstraff. De flesta värnar ändå allas mänskliga rättigheter. Pridesympatisörer har rätt att främja sina intressen eller olika typer av sexualitet. Men andra måste också få tänka annorlunda. Ingen har rätt att kränka någon annan. Det är en mänsklig rättighet.

NIKLAS BONDE

Haparanda

Branddörrar
www.paloovi.com
stig.avall@paloovi.com

VÅR ERFARENHET - ER TRYGGHET

Med omsorg och omtanke om Er
Begravningsbyrå

Marjamäki

Även gravstenar m.m.

Herrholmsgatan 14, Jakobstad. Tfn 06 7231730 dygnet runt

Finlands Begravningsbyråers Förbund
auktoriserad begravningsbyrå

www.nordicsale.fi

2500 st. FÖNSTER
och DÖRRAR.
Kolla måtten på
nätet!

snabbt och
förmånligt

NORDIC sale

Kuusitie 1 Bosund
(06) 721 0111
sale@nordicsale.fi

OPINION INFORMATION

Skicka insändaren till:

Kyrkpressen/opinion
Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors
E-post: redaktionen@kyrkpressen.fi

Insändare måste förse med skribentens namn samt för redaktionens bruk även adress och telefonnummer. Anonyma inlägg accepteras endast i undantagsfall.

Standardlängden för de kortare insändarna är 1 200 tecken. Redaktionen förbehåller sig rätten att förkorta insändarna. Insänd text returneras inte.

Radbytet är en längre insändartext med bildbyline som rymmer 2 000 tecken. Vill du skriva ett Radbyte bör du kontakta redaktionen på förhand.

BOKO HARAM

"Faktum är att de västerländska medierna nästan uteslutande koncentrerar sig på våldet mot kristna."

Marc-Antoine Pérouse de Montclos i Signum om våldet i Nigeria.

KVALIFICERAD MAJORITET

Bestämmer en fjärdedel?

Efter att kyrkomötet röstade ner samfällighetsfrågan höjdes röster om att det är minoriteten som bestämmer i kyrkan. **Aino Vesti**, präst och ombud i kyrkomötet, skriver i en insändare i tidning-

en Kotimaa att kyrkomötets förmåga att fatta beslut inte förlamats.

"Minoriteten påverkar beslutsfattandet rätt så. ... Minoriteten skyddar kyrkans enhet ... och med hjälp av den kan man undvika att konflikter överförs till församlingarna."

TOMASKÖREN POSERAR tillsammans med Belay Sisay. Han träffar dem för första gången, förutom Ulf Särs som besökte Etiopien som medarbetare på Kyrkans Utlandshjälp.

Prästen är på väg till dop ute i skärgården och ser färjan någon meter ut i vattnet, tar sats och lyckas med nöd och näppe komma ombord. – Det gick ju fint det här, säger prästen när hon kommit på fötter. – Jovisst, svarar kaptenen, men varför inte vänta tills vi lagt till?

De hör ihop för alltid

Körens fadderbarn reste till Finland för att visa att det gör skillnad att hjälpa.

TEXT OCH FOTO:
MAY WIKSTRÖM

– Jag är frukten av era gåvor. Det ville jag komma hit för att visa er. Era gåvor kan förändra en annan människas liv. Jag är tacksam över dem och över att jag har fått komma hit till Finland och träffa er alla. Jag älskar er. Det är en speciell stund när etiopiern **Belay Sisay** ställer sig upp för att tala till sin publik. Speciell – och en sammansättning av till synes ganska udda ingredienser. En kyrkokör som inte längre finns, inte heller dess församling. En glittrande församling på restaurang Knipan i Ekenäs. Belay Sisays starka vittnesbörd, alltsammans i en ram av en sjuttioårsfest för en av koristerna, **Åsa Forsman**.

Däremellan flödar nordiskt ljus i välklingande psalmsång i stämmor som fortfarande sitter som de ska.

BELAY SISAY är numera gift och tvåbarnsfar i Kansas City. I bakgrunden dokumenterar Mama Dinkinesh mötet.

Och hur det än är så hör alltsammans ihop. En bit körhistoria och en bit av ett mänskligt livsöde fogas samman på ett vackert sätt medan vägorna kluckar under fötterna på de firande.

... En hymn går opp av fröjd och hopp från deras glada kväden från blommorna och träden

Koristen blev fadderbarn Belay Sisay är nämligen den nedlagda Tomaskörens fad-

derbarn. År 1999 tog den dåvarande dirigenten **Rodney Andrén** initiativet till att kören gemensamt skulle åta sig att vara körfadder och ekonomiskt understöda någon som behövde hjälp.

Valet föll på Belay Sisay. – I den stora hungersnöd som drabbade Etiopien 1984–85 miste jag båda mina föräldrar. Jag var ungefär fem år. Jag hade lyckan att hamna på barnhemmet Haik och växte upp där. Han har inga minnen

kvar av sina föräldrar. Men det finns en stark gestalt vid hans sida. Barnhemmet leddes av Dinkinesh, senare gift Olsson med den svenske missionären Valter.

– Hon fostrade mig, sände mig att tvätta mig när jag var smutsig och lärde mig att sjunga. Dinkinesh var min mamma. Och inte bara min mamma utan mamma till alla 120 barn som fanns på hemmet, säger Sisay.

I barnhemmet hölls kvälls-andakt varje dag och omsöndagarna gick de i kyrkan.

– Tron är inte något man kan ta på eller se, men den betyder mycket för mig. Jag följer Jesus.

Både mamma Dinkinesh och Valter Olsson är med honom på den här tidsresan till Finland.

Det var när Belay Sisay hade tagit studenten som Haik sökte faddrar åt honom för att han skulle få finansiering för fortsatta studier. Det blev Tomaskören, tillsammans med församlingarna i Karleby och staden.

– Kören valde mig för att jag själv ledde en kör på barnhemmet.

År 2004 fick han sin bachelorexamen (motsvarar en

kandidatexamen) i datasystem och började själv undervisa i ämnet. Den vägen träffade han sin blivande hustru Tigist, som fortsatte studera i USA. Belay Sisay följde henne så småningom dit och har i vår avlagt en högre universitetsexamen i sitt ämne. Allt det här berättar han för "sin" kör och konkluderar:

– Ni kan vara stolta över mig!

Vill återvända och bidra

Flytten till USA var inte helt lätt för Belay Sisay.

– Det var svårt att leva med två kulturer och jag måste fortfarande jobba på mina språkkunskaper, berättar han.

Men den gedigna utbildningen har gett honom ett bra jobb. Han är anställd som dataanalytiker på universitetssjukhuset i Kansas City.

Framtidsplanerna handlar ändå om att åka tillbaka,

om att ge tillbaka det han har fått. Planerna är vaga, men han vill återvända till Etiopien, eller till något annat afrikanskt land.

– Det finns inte så många som har det slag av utbildning som jag är lycklig nog att ha fått. Hos oss har vi inte utnyttjat hälsodata på det här sättet som jag nu får lära mig. Jag drömmer om att grunda ett litet företag där jag skulle kunna göra det arbetet.

Vid sidan av motivet att bidra till utvecklingen i sitt eget land med den kunskap han fått finns också ett annat, en känsla.

– Jag är en lyckligt lottad människa och jag känner att jag vill ge tillbaka av det jag har fått och tjäna andra människor.

... lär mig att akta främst ditt ord och dina nådesunder. Allt kött är hö, var växt skall dö, och tiden allt fördriver. Blott Herrens ord förbliver.

Stroferna är citat ur sommarpsalmen En vänlig grönskas rika dräkt som sjöngs under återträffen.

"Era gåvor kan förändra en annan människas liv." Belay Sisay

Stroferna är citat ur sommarpsalmen En vänlig grönskas rika dräkt som sjöngs under återträffen.